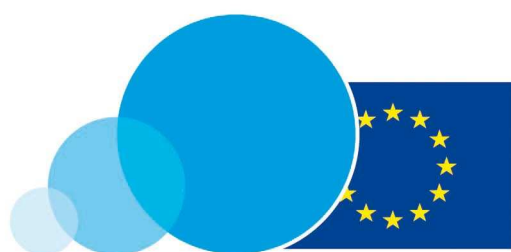

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA „DORZECZE BOBRZY”

Lokalna Grupa Działania
DORZECZE BOBRZY

SPIS TREŚCI

1. Charakterystyka „Lokalnej Grupy Działania DORZECZE BOBRZY” jako jednostki odpowiedzialnej za realizację Lokalnej Strategii Rozwoju
  2. Diagnoza obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju
  3. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR, wnioski wypływające z przeprowadzonej analizy
  4. Określenie misji i wizji LGD
  5. Cele ogólne i szczegółowe LSR, przedsięwzięcia służące osiągnięciu poszczególnych celów szczególnych
  6. Spójności specyfiki obszaru z celami LSR
  7. Uzasadnienie podejścia zintegrowanego dla planowanych w ramach LSR przedsięwzięć
  8. Uzasadnienie podejścia innowacyjnego dla planowanych w ramach LSR przedsięwzięć
  9. Określenie procedury oceny zgodności projektów z LSR, wyboru projektów przez LGD, odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego LGD. Określenie kryteriów oceny zgodności projektów z LSR, kryteriów wyboru projektów, a także procedury zmiany tych kryteriów
  10. Budżet LSR dla każdego roku jej realizacji
  11. Opis procesu przygotowania LSR
  12. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR
  13. Zasady i sposób dokonywania ewaluacji własnej
  14. Określenie powiązań LSR z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem objętym LSR
  15. Inne planowane działania, przedsięwzięcia lub operacje, które będą realizowane przez LGD w ramach innych programów wdrażanych na obszarze objętym niniejszą LSR
  16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich
  17. Informacja o załącznikach
-

1. CHARAKTERYSTYKA LGD JAKO JEDNOSTKI ODPOWIEDZIALNEJ ZA REALIZACJĘ LSR

1.1 Dane podstawowe

Nazwa: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Bobrzy”

Status prawny: Stowarzyszenie działające na podstawie:

- ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 z 2007 r.);
- ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 z późn. zm.);
- rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia Rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. Urz. UE L277 z 21.10.2005 r. str.1)
- Statutu Stowarzyszenia.

Data i numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego: 20.04.2006 ROK, KRS 0000255487

Syntetyczne dane o Lokalnej Grupie Działania „Dorzecze Bobrzy”

Województwo	Świętokrzyskie
Powiat	Kielecki (ziemski)
Gminy uczestniczące w LGD	Miedziana Góra, Mniów, Piekoszków, Strawczyn, Zagnańsk
Powierzchnia Obszaru LGD	479,94 km ²
Liczba mieszkańców na Obszarze LGD (stan na 31.12.2006)	57 219 osób
Gęstość zaludnienia	119,3 osób / km ²
Udział procentowy obszarów wiejskich	100%
Forma prawna LGD	Stowarzyszenie
Liczba członków Stowarzyszenia na dzień 15.01.2009	77
Liczba członków Stowarzyszenie wg sektorów: - Publiczny - Społeczny - Gospodarczy	5 osób (6,49 %) 47 osób (61,03 %) 25 osób (32,48 %)
Liczba członków Rady Stowarzyszenia	15 osób
Liczba członków Rady wg sektorów - Publiczny	5

- Społeczny	5
- Gospodarczy	5
Liczba członków Zarządu Stowarzyszenia	5 osób

1.2. Opis procesu budowania partnerstwa

Pierwszym wspólnym działaniem przyszłej Lokalnej Grupy Działania „Dorzecze Bobrzy” było wspólne przygotowanie i złożenie wniosku do I Schematu Pilotażowego Programu Leader+ przez przedstawicieli 4 gmin Powiatu Kieleckiego: Miedzianej Góry, Mniowa, Strawczyna i Zagnańska w listopadzie 2004 roku. Podmiotem wiodącym była gmina Miedziana Góra. Od tej pory władze gmin, stopniowo włączając przedstawicieli podmiotów społecznych i gospodarczych zaczęły realizować zadania, które zaowocowały powstaniem Lokalnej Grupy Działania „Dorzecze Bobrzy” oraz przygotowaniem ZSROW i niniejszej strategii..

W sierpniu 2005 roku rozpoczęła się realizacja Schematu I Pilotażowego Programu Leader+., który był głównym etapem budowy partnerstwa i obejmował następujące działania:

1. Cykl spotkań z mieszkańcami na stoiskach informacyjnych zorganizowanych na masowych imprezach. Stoiska LGD „Dorzecze Bobrzy” były odwiedzane przez liczną grupę zainteresowanych mieszkańców, dzięki prowadzonej ze scen kampanii informacyjnej (w przerwach pomiędzy występami) oraz bogatej ofercie szkoleń, jaką proponowano na stoiskach informacyjnych.
2. Cykl szkoleń tematycznych dla mieszkańców gmin Miedziana Góra, Mniów, Strawczyn i Zagnańsk: „Zorganizuj Swój Biznes”, „Witaj Gościu”, „Kreator Działań Lokalnych”, „Ekologiczne Gospodarowanie” W szkoleniach wzięło udział łącznie 124 osoby. Każde szkolenie tematyczne było poprzedzone wykładem informacyjnym oraz dyskusją nad celami Lokalnej Grupy Działania w ramach Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich „Dorzecza Bobrzy”
3. Konferencja „Lokalna Grupa Działania” – 11 wrzesień 2005 roku. W konferencji wzięło udział 60 osób, reprezentujących sektor publiczny, społeczny i gospodarczy z terenu Gmin Miedziana Góra, Mniów, Strawczyn i Zagnańsk. Głównym celem konferencji było bliższe zapoznanie z ideą LGD i budowaniem ZSROW. Uczestnicy konferencji zostali podpisali pod deklaracją uczestnictwa w dalszych pracach LGD.
4. Cykl warsztatów tematycznych „Planowanie w Procesie Odnowy Wsi” dla aktywnych mieszkańców sołectw z terenu gmin miedziana Góra, Mniów, Strawczyn i Zagnańsk (listopad 2005– styczeń 2006) dotyczących przygotowania Planów Odnowy Wsi. W 4 dwudniowych szkoleniach wzięło udział 64 osoby, reprezentujące 19 sołectw.
5. Konferencja Założycielska Lokalnej Grupy Działania „Dorzecze Bobrzy”. W trakcie konferencji, w której wzięły udział 102 osoby z terenu Dorzecza Bobrzy oraz goście zaproszeni, powołano Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Bobrzy”, przyjęto Statut Stowarzyszenia oraz dokonano wyboru władz – Zarządu i Komisji Rewizyjnej. Przedyskutowano także wstępne zagadnienia dotyczące dalszych prac nad Zintegrowaną Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich „Dorzecza Bobrzy”. Ustalono, że prace nad ZSROW, w tym przygotowanie analizy SWOT będzie prowadzone poprzez Komisje tematyczne powołane przez Zarząd Stowarzyszenia.
6. Spotkania 4 Komisji tematycznych LGD „Dorzecze Bobrzy” dotyczących Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich. W spotkaniach Komisji wzięło udział łącznie 118 osób. W trakcie spotkań Komisji przygotowano analizę SWOT regionu Dorzecza Bobrzy, przyjęto Wizję, tematy wiodące oraz cele strategiczne ZSROW. Zgłaszano też pomysły do realizacji w następnych etapach funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania „Dorzecze Bobrzy”.
7. Indywidualne Wstępne Propozycje Projektów. Inicjatywa zgłaszania wstępnych propozycji projektów przez mieszkańców zrodziła się na Konferencji Założycielskiej LGD „Dorzecze Bobrzy”. Zgłaszanie projektów było formą konsultacji społecznych, w wyniku których można było zapoznać się z konkretnymi oczekiwaniami mieszkańców wobec przyszłych prac Lokalnej Grupy Działania. Projekty były składane zarówno przez instytucje pozarządowe jak i przedsiębiorców i rolników z terenu „Dorzecza Bobrzy”. Większość projektów przewidziana jest na lata 2007-2013 i jest związana z

działalnością inwestycyjną.

8. Konferencja „Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich” Konferencja ta odbyła się 11.04.2006 roku, a jej głównym celem było przyjęcie Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich „Lokalnej Grupy działania Dorzecze Bobrzy”. W Konferencji wzięli członkowie Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Bobrzy”.

Ogółem w spotkaniach i pracach nad ZSROW „Dorzecze Bobrzy” i powołaniem Lokalnej Grupy Działania w ramach I Schematu PPL+ wzięło udział 542 osoby.

W dniu 24.07.2006 roku odbyło się Walne Zebranie Członków LGD , a jego głównym celem było podjęcie inicjatywy włączenia Gminy Piekoszków do Lokalnej Grupy Działania „Dorzecze Bobrzy”. W Konferencji wzięli członkowie Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Bobrzy” oraz jako gość Wójt Gminy Piekoszków.

Najważniejszym ustaleniem konferencji było podjęcie uchwały intencyjnej dotyczącej rozszerzenia LGD „Dorzecze Bobrzy” o Gminę Piekoszków, którą to uchwałę Walne Zebranie podjęło jednogłośnie.

Odbyło się 6 spotkań z przedstawicielami Partnerów Społecznych, Ekonomicznych i Samorządowych z terenu Gminy Piekoszków oraz liczne konsultacje indywidualne. Spotkania miały miejsce w kilku miejscowościach Gminy – Piekoszków, Rykoszyn, Zajączków, natomiast konsultacje indywidualne miały miejsce na terenie Urzędu gminy w Piekoszowie. Efektem spotkań było uzupełnienie Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich. LGD „Dorzecze Bobrzy”.

W dniu 14.01.2007 roku odbyło się Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia LGD, którego głównym celem było włączenie do prac LGD partnerów z terenu Gminy Piekoszków. W trakcie spotkania podjęto uchwałę o rozszerzeniu LGD o partnerów Gminy Piekoszków, zmieniono statut, z uwzględnieniem rozszerzenia terenu działania LGD o Gminę Piekoszków oraz dokooptowano do władz Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Bobrzy” przedstawicieli z terenu Gminy Piekoszków.

W kwietniu 2007 roku Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Bobrzy” rozpoczęła realizację II Schematu Pilotażowego Programu Leader +, który zarazem był kolejnym etapem budowy partnerstwa w ramach LGD. Projekt był realizowany do maja 2008 roku.

II schemat obejmował następujące działania:

1. Wyposażenie i uruchomienie biura LGD łącznie z zatrudnieniem i przeszkoleniem pracowników
2. Działania promocyjne i informacyjne o projekcie i ZSROW, w tym:
  1. Wydanie Rocznika Działalności LGD „Dorzecze Bobrzy”
  2. Przygotowanie i zamieszczenie cyklu artykułów o działaniach LGD „Dorzecze Bobrzy” i Pilotażowym Programie Leader+ na łamach gazet lokalnych (4 edycje)
  3. Realizacja Konferencji stowarzyszenia LGD – odbyły się 3 konferencje w trakcie których omawiano stan realizacji Pilotażowego Programu Leader+ oraz przygotowania do realizacji programu LEADER jako osi Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013
  4. Uruchomienie i prowadzenie strona internetowej LGD „Dorzecze Bobrzy” www.dorzeczebobrzy.pl
  5. Przygotowanie banneru informacyjnego LGD z informacjami o źródłach finansowania przedsięwzięć (zgodnymi z rozporządzeniem KE)
3. Działania szkoleniowe i doradcze
  1. LGD jako Instytucja wdrażająca - cykl szkoleń dla kandydatów do Rady LGD przygotowujące do działań Stowarzyszenia w latach 2008 – 2013
  2. Kurs przewodników świątokrzyskich - osób chcących uzyskać licencję Przewodnika turystycznego
  3. Szkolenia i doradztwo dot. samo organizacji społeczeństwa - cykl szkoleń oraz pomoc w realizacji procedur rejestracyjnych dla lokalnych inicjatyw (stowarzyszenia, kluby sportowe)
  4. Plany Rozwoju Wsi - Wsparcie eksperckie przy tworzeniu i aktualizacji „Planów Rozwoju Wsi”
  5. Biuro Doradztwa „Dorzecza Bobrzy” - wyspecjalizowana grupa ekspertów zajmująca się przygotowaniem analiz, biznesplanów, wniosków o fundusze dla gmin, organizacji pozarządowych i mieszkańców regionu
4. Przygotowanie analiz, ekspertyz, projektów, dokumentacji dla obiektów mających zasadniczy wpływ na

rozwój regionu i możliwość realizacji dalszych działań oraz utworzenie Biura Doradztwa Gospodarczego dla podmiotów z terenu LGD

5. Działania na rzecz promocji regionu, w tym:

1. System identyfikacji wizualnej „Dorzecza Bobrzy” - opracowanie i wdrożenie systemu wizualizacji atrakcji turystycznych „Dorzecza Bobrzy” składającego się z:
  - Plansz informacyjnych przy głównych trasach komunikacyjnych
  - Kierunkowskazów do atrakcji turystycznych i miejsc zakwaterowań
  - Jednolitych oznaczeń miejsc noclegowych i gastronomicznych
  - Jednolitych oznaczeń atrakcji turystycznych (mapy, opisy, kierunkowskazy)
2. „Centrum Informacji Turystycznej” - Powołanie instytucji zajmującej się informacją turystyczną
3. Promocja na targach turystycznych - realizacja stoisk na 4 imprezach targowych na terenie całej Polski (Kraków, Katowice, Łódź, Kielce)
4. Realizacja cyklu imprez promocyjnych i regionalnych - zrealizowano 8 imprez na których promowano m.in. ideę partnerstwa w ramach LGD
5. Wydanie 6 rodzajów wydawnictw promocyjnych LGD w tym folderu promocyjnego Lokalnej Grupy Działania „Dorzecze Bobrzy”
6. Przygotowanie logo promocyjnego „Dorzecza Bobrzy” dla najlepszych usługodawców turystycznych i działaczy społecznych z terenu LGD

Łącznie w działaniach w ramach realizacji II schematu Pilotażowego Programu Leader + wzięło udział łącznie kilkaset osób, a w przypadku imprez promocyjnych ok. 2000 osób.

1.3. Cele, organy statutowe, zasady działania LGD i organu decyzyjnego oraz struktura Rady.

Głównym celem statutowym Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Bobrzy” jest działalność na rzecz rozwoju obszarów wiejskich a w szczególności:

- 1) opracowanie i realizację Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) w rozumieniu ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, przepisów wykonawczych do tej ustawy oraz przepisów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013,
- 2) podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu pobudzenie aktywności społeczności lokalnych oraz ich czynny udział w opracowywaniu i realizacji LSR,
- 3) upowszechnianie i wymianę informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich położonych w obszarze działania LGD,
- 4) propagowanie działań na rzecz realizacji LSR w obszarze działania LGD, pozyskiwanie partnerów i źródeł finansowania LSR, w tym z programów pomocowych,
- 5) promocja obszarów wiejskich położonych w obszarze działania LGD,
- 6) udzielanie wsparcia mieszkańcom obszaru objętego LSR w zakresie przygotowania projektów i pozyskiwania środków na ich realizację, w tym z programów pomocowych.

Stowarzyszenie realizuje swój cel w szczególności poprzez:

- 1) organizowanie i finansowanie:
    - a) przedsięwzięć o charakterze informacyjnym, szkoleniowym, w tym seminariów, szkoleń, konferencji i konkursów,
-

- b) imprez kulturalnych, takich jak festiwale, targi, pokazy, wystawy, służących zwłaszcza promocji regionu i jego tożsamości kulturowej,
  - c) działalności propagandowej, promocyjnej, informacyjnej i poligraficznej, w tym:
    - opracowywanie i druk broszur, folderów, plakatów, książek i periodyków
    - opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów audiowizualnych,
    - tworzenie stron internetowych,
    - przygotowywanie i rozpowszechnianie innych materiałów o charakterze reklamowym lub promocyjnym;
- 2) sprawdzanie zgodność projektów z założeniami LSR,
  - 3) dokonywanie wyboru projektów do finansowania z puli środków przyznanych LGD na realizację LSR w ramach działania 4.1. - „Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju”
  - 4) prowadzenie bezpłatnego doradztwa w zakresie przygotowywania projektów związanych z realizacją LSR,
  - 5) współpracę i wyminę doświadczeń z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie objętym celem Stowarzyszenia na poziomie krajowym i międzynarodowym,
  - 6) prowadzenie innych działań przewidzianych dla LOKALNYCH GRUP DZIAŁANIA (LGD) w przepisach PROW,
  - 7) prowadzenie wszelkich działań prorozwojowych dla obszaru gmin Miedziana Góra, Mniów, Piekoszów, Strawczyn, Zagnańsk.
  - 8) Opracowanie LSR i przystąpienie do konkursu na jej realizację, organizowanego przez samorząd województwa
  - 9) Rozpowszechnianie założeń zatwierdzonej LSR na obszarze działania LGD
  - 10) Upowszechnianie informacji o warunkach i zasadach udzielania pomocy na realizację projektów przedkładanych przez wnioskodawców, kryteriach wyboru projektów oraz sposobie naboru wniosków o pomoc w ramach realizacji LSR
  - 11) Informowanie za pomocą dostępnych środków przekazu m.in. strona www, ogłoszenia w prasie lokalnej o możliwości wystąpienia do LGD w sprawie wyboru projektu do realizacji LSR w ramach działania 4.1 – „Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju”.

Organami statutowymi LGD są:

- 1) Walne Zebranie Członków,
  - 2) Rada,
  - 2) Zarząd,
  - 3) Komisja Rewizyjna.
-

Szczegółowe zasady prac LGD określa Statut, który jest załącznikiem do niniejszej strategii. Skład osobowy Rady, sposoby wyboru członków Rady, zmiany personalne w Radzie reguluje Statut Stowarzyszenia.

Procedurę wyłączenia członków Rady reguluje uchwała Zarządu Stowarzyszenia w sprawie nadania Regulaminu Pracy Rady.

Skład Rady przedstawiony jest na załączniku nr 11 do wniosku o wybór Lokalnej Grupy Działania do realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju złożonym do biura ŚBRR 15 stycznia 2009r. oraz w załączniku nr 3 do LSR „Dorzecza Bobrzy”.

1.4. Lista Partnerów LGD oraz sposób rozszerzania/zmiany składu LGD

Partnerzy LGD „Dorzecze Bobrzy” – osoby fizyczne

L.p.	Nazwisko i imię	Miejscowość	Gmina	Sektor
1	Gad Anna	Niedźwiedź	Strawczyn	Społeczny
2	Dziubela Justyna	Strawczyn	Strawczyn	Gospodarczy
3	Stefański Piotr	Kostomłoty II	Miedziana Góra	Społeczny
4	Paździerz Andrzej	Szczukowice	Piekoszków	Społeczny
5	Zawrzykraj Mirosław	Chrusty	Zagnańsk	Społeczny
6	Zdyb Stanisław	Oblęgorek	Strawczyn	Społeczny
7	Jas Anna	Strawczyn	Strawczyn	Społeczny
8	Zapała Małgorzata	Oblęgorek	Strawczyn	Społeczny
9	Dziewanowska Anna	Oblęgorek	Strawczyn	Społeczny
10	Główczyńska Jadwiga	Oblęgorek	Strawczyn	Społeczny
11	Ciołek Stanisław	Oblęgorek	Strawczyn	Gospodarczy
12	Sienkiewicz Jerzy	Oblęgorek	Strawczyn	Gospodarczy
13	Zapała Józef	Chełmce	Strawczyn	Społeczny
14	Grela Kamila	Strawczynek	Strawczyn	Społeczny
15	Bosak Małgorzata	Oblęgór	Strawczyn	Gospodarczy
16	Kozieł Mirosław	Bugaj	Strawczyn	Gospodarczy
17	Piotrowski Wiesław	Chełmce	Strawczyn	Społeczny
18	Chrapek Jan	Serbinów	Mniów	Gospodarczy
19	Szyska Łukasz	Serbinów	Mniów	Gospodarczy
20	Pach Piotr	Borki	Mniów	Społeczny
21	Krakowiak Zbigniew	Stachura	Mniów	Społeczny

22	Bednarczyk Rafał	Pieradła	Mniów	Społeczny
23	Zbróg Tomasz	Węgrzynów	Mniów	Gospodarczy
24	Wardzichowska Barbara	Mniów	Mniów	Gospodarczy
25	Chrapek Michał	Serbinów	Mniów	Gospodarczy
26	Ciszek Aneta	Micigózd	Piekoszów	Społeczny
27	Ciszek Jan	Micigózd	Piekoszów	Społeczny
28	Krażek Teodora	Lasek	Piekoszów	Społeczny
29	Szymański Ireneusz	Łosienek	Piekoszów	Gospodarczy
30	Wróbel Jan	Łosienek	Piekoszów	Gospodarczy
31	Szustak Jan	Przyjmo	Miedziana Góra	Społeczny
32	Frydrych Grzegorz	Bobrza	Miedziana Góra	Gospodarczy
33	Jacak Waldemar	Ćmińsk Rządowy	Miedziana Góra	Społeczny
34	Dorota Socha	Kostomłoty I	Miedziana Góra	Gospodarczy
35	Rogowski Andrzej	Tumlin Podgród	Miedziana Góra	Gospodarczy
36	Walentyłowicz Irmina	Ćmińsk Podgród	Miedziana Góra	Gospodarczy
37	Danieluk Irena	Kielce	Miedziana Góra	Społeczny
38	Walentyłowicz Leszek	Ćmińsk Podgród	Miedziana Góra	Społeczny
39	Ciołak Anna	Ćmińsk Podgród	Miedziana Góra	Gospodarczy
40	Salwa Małgorzata	Tumlin Wykień	Miedziana Góra	Społeczny
41	Pokrzywiński Robert	Ćmińsk Wyręba	Miedziana Góra	Gospodarczy
42	Tokar Wiesław	Miedziana Góra	Miedziana Góra	Społeczny
43	Struż Urszula	Tumlin Wykień	Miedziana Góra	Społeczny
44	Moćko Andrzej	Tumlin Podgród	Miedziana Góra	Społeczny
45	Korczyński Marian	Kostomłoty I	Miedziana Góra	Społeczny
46	Wójcik Jerzy	Kostomłoty I	Miedziana Góra	Społeczny
47	Główczyński Janusz	Ćmińsk	Miedziana Góra	Społeczny
48	Pela Teresa	Tumlin Wykień	Miedziana Góra	Społeczny
49	Stefański Henryk	Tumlin Podgród	Miedziana Góra	Społeczny
50	Wałek Jarosław	Tumlin Wykień	Miedziana Góra	Społeczny
51	Popiel Małgorzata	Miedziana Góra	Miedziana Góra	Gospodarczy
52	Kowalewski Władysław	Belno	Zagnańsk	Społeczny

53	Kusztal – Musiał Mirosława	Zagnańsk	Zagnańsk	Społeczny
54	Toporek Halina	Zagnańsk	Zagnańsk	Gospodarczy
55	Starz Mieczysław	Zagnańsk	Zagnańsk	Społeczny
56	Sobczyk Piotr	Samsonów	Zagnańsk	Gospodarczy
57	Kita Ewa	Tumlin Zacisze	Zagnańsk	Społeczny
58	Putowska Lidia	Samsonów Dudków	Zagnańsk	Gospodarczy
59	Samulak Zuzanna	Samsonów Dudków	Zagnańsk	Społeczny
60	Skorupski Stefan	Jaworze	Zagnańsk	Społeczny
61	Litwińska Mirosława	Zagnańsk	Zagnańsk	Społeczny
62	Marcisz Zdzisław	Samsonów Piechotne	Zagnańsk	Społeczny
63	Pawlik Wanda	Zagnańsk	Zagnańsk	Gospodarczy
64	Wójcik Grażyna	Janaszów	Zagnańsk	Społeczny
65	Jacewicz Władysław	Tumlin Dąbrówka	Zagnańsk	Społeczny
66	Skrobisz Arkadiusz	Umer	Zagnańsk	Gospodarczy
67	Wójcik Natalia	Janaszów	Zagnańsk	Społeczny
68	Zwierzchowski Wiesław	Tumlin Osowa	Zagnańsk	Społeczny
69	Ślewa Justyna	Janaszów	Zagnańsk	Społeczny
70	Wesołowska Zofia	Zagnańsk	Zagnańsk	Społeczny
71	Wesołowski Krzysztof	Zagnańsk	Zagnańsk	Społeczny

Partnerzy LGD „Dorzecze Bobrzy” – osoby prawne

L.p.	Nazwa	Siedziba	Osoba reprezentująca	Sektor
1	Gmina Miedziana Góra	Miedziana Góra	Maciej Lubecki	Publiczny
2	Gmina Mniów	Mniów	Leonard Świerczyński	Publiczny
3	Gmina Piekoszów	Piekoszów	Tadeusz Dąbrowa	Publiczny
4	Gmina Strawczyn	Strawczyn	Tadeusz Tkaczyk	Publiczny
5	Gmina Zagnańsk	Zagnańsk	Zbigniew Zagdański	Publiczny
6	Bank Spółdzielczy w Samsonowie	Samsonów	Józef Florek	Gospodarczy

1.5. Określenie procedury naboru pracowników oraz warunków funkcjonowania biura

PERSONEL BIURA LGD „DORZECZE BOBRZY”

Do obsługi LGD „DORZECZE BOBRZY” zostanie zatrudniony personel Biura LGD. Przewiduje się ko-

nieczność zatrudnienia pracowników Biura na następujące stanowiska:

- Dyrektor Biura – 1 osoba (1etat),
- Koordynator ds. projektów (1 etat),
- Specjalista ds. rozliczeń / asystent biurowy (1 etat).

Wymagania konieczne na danym stanowisku:

Stanowisko	Opis	Wymagania
Dyrektor Biura	<ul style="list-style-type: none"> • koordynacja realizacji LSR • nadzór nad pracą Biura • zapewnienie wysokiej jakości obsługi beneficjentów • nadzór nad realizacją budżetu LGD • pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację projektów spójnych z LSR • sprawozdawczość • współpraca z Zarządem i Radą LGD 	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobra znajomość zasad Leader • doświadczenie w zarządzaniu projektami • biegła umiejętność posługiwania się komputerem • doświadczenie w zarządzaniu zespołem pracowników • bardzo dobra znajomość przynajmniej jednego języka obcego • wykształcenie wyższe
Koordynator ds. projektów PROW	<ul style="list-style-type: none"> • bezpośrednia obsługa projektodawców działań w ramach PROW • realizowanie działań informacyjnych w zakresie pow. działań • pomoc beneficjentom w przygotowaniu wniosków • przygotowywanie raportów • przygotowywanie opinii o składanych projektach i ich zgodności z LSR 	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobra znajomość PROW i innych źródeł finansowania projektów • doświadczenie w przygotowaniu projektów o charakterze podobnym do operacji objętych wsparciem w ramach działań • biegła umiejętność posługiwania się komputerem • preferowane wykształcenie wyższe
Specjalista ds. rozliczeń / asystent biurowy	<ul style="list-style-type: none"> • planowanie wydatkowania i rozliczanie środków przez LGD, • monitorowanie postępu realizacji budżetu LGD • przygotowywanie wniosków o płatność • sprawy kadrowe • rachunkowość LGD • zaopatrzenie biura • prowadzenie i archiwizacja dokumentacji • sekretariat • obsługa władz LGD • protokołowanie • realizacja innych działań zleconych 	<ul style="list-style-type: none"> • doświadczenie w rozliczaniu projektów unijnych • doświadczenie w rachunkowości • dobra organizacja pracy • preferowane wykształcenie wyższe

Pracownikiem biura LGD nie może być członek Rady.

Nabór pracowników będzie prowadzony metodą konkursu na podstawie powszechnie dostępnych ogłoszeń prasowych i na stronach internetowych LGD.

Kandydat zobowiązani jest złożyć:

1. List motywacyjny.
2. Życiorys – curriculum vitae.
3. Kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie.
4. Kserokopie zaświadczeń o ukończonych kursach, szkoleniach.
5. Dokumenty poświadczające staż pracy.
6. Oświadczenie kandydata o niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie.

W pierwszej kolejności dokona się wyboru Dyrektora Biura LGD.

Wyboru Dyrektora Biura dokonuje Zarząd LGD na podstawie przeprowadzonego konkursu. Konkurs będzie miał charakter dwuetapowy:

1 etap – kwalifikacje na podstawie złożonych dokumentów

2 etap – rozmowa kwalifikacyjna

Dodatkowo każdy kandydat na Dyrektora Biura zakwalifikowany do 2 etapu będzie miał za zadanie przedstawić w formie pisemnej swoją koncepcję funkcjonowania biura.

Pełne wyniki konkursu (jak i jego etapów oraz koncepcje funkcjonowania biura) podaje się do publicznej wiadomości na stronach internetowych LGD.

Wybór pozostałego personelu Biura LGD

Wyboru pozostałego personelu LGD dokonuje Zarząd LGD na podstawie przeprowadzonego konkursu. Konkurs będzie miał charakter dwuetapowy:

1 etap – kwalifikacje na podstawie złożonych dokumentów

2 etap – rozmowa kwalifikacyjna

Pełne wyniki konkursu (jak i jego etapów) podaje się do publicznej wiadomości na stronach internetowych LGD.

Biuro LGD

Biuro LGD spełnia wszystkie wymagania techniczne i lokalowe, które umożliwiają sprawne wdrażania strategii oraz profesjonalną obsługę i przyjmowanie interesantów, a także właściwe archiwizowanie dokumentów oraz organizację spotkań, szkoleń i obrad zarówno Zarządu jak i Rady.

Powierzchnia biura	68 m ²
Liczba pomieszczeń (z wyszczególnieniem powierzchni)	1/ pokój biurowy 23,6m ² 2/ pokój biurowy 16,6 m ² 3/ łazienka 4,3 m ²

	4/ korytarze 13,3 m ² 5/ magazyn 11,2 m ²
Liczba stanowisk pracy	3
Opis wyposażenia stanowisk pracy	Komputery: 1 stacjonarny + 2 laptopy. Drukarka laserowa. Telefon stacjonarny, 2 komórkowe.
Wydzielone miejsce na archiwum	W pomieszczeniu magazynowym zostanie umieszczona szafa na dokumenty archiwalne po rozpoczęciu realizacji projektu.
Możliwość obsługi potencjalnych beneficjentów	Beneficjenci będą obsługiwani w dużym pomieszczeniu biurowym.
Dostęp do Internetu	Tak
Dostępny sprzęt biurowy	j/w
Dodatkowe informacje	Po rozpoczęciu realizacji projektu pomieszczenia biurowe zostaną doposażone.
Dokładne dane teleadresowe	26 – 085 Miedziana Góra, ul. Urzędnicza 8. Tel. 041 3032244, dorzeczebobrzy1@wp.pl

1.6. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego LGD (załącznik nr 3)

1.7. Doświadczenie LGD w realizacji projektów (2001 – 2007) (załącznik nr 4)

2. OPIS OBSZARU OBJĘTEGO LSR WRAZ Z UZASADNIENIEM JEGO WEWNĘTRZNEJ SPÓJNOŚCI

Uwarunkowania przestrzenne, geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe

Zasięg terytorialny i uwarunkowania geograficzne

Obszar Lokalnej Grupy Działania „Dorzecze Bobrzy” położony jest w granicach administracyjnych powiatu kieleckiego województwa świętokrzyskiego. Zajmuje powierzchnię **479,22**, co stanowi **4%** powierzchni województwa. Na koniec 2006 r. obszar ten zamieszkiwany był przez **57219** mieszkańców czyli **4,5%** ludności całego województwa. W skład obszaru LGD wchodzi 5 gmin wiejskich: Miedziana Góra, Mniów, Piekoszów, Strawczyn, Zagnańsk. Gminy LGD tworzą zlokalizowany w centralnej części województwa jednolity system przestrzenny.

Gminy LGD „Dorzecze Bobrzy”

	Nazwa gminy	Typ gminy	Identyfikator Jednostki podziału terytorialnego kraju	Powierzchnia km ²
1	Miedziana Góra	Wiejska	260410	95,27
2	Mniów	Wiejska	260411	70,84
3	Piekoszów	Wiejska	260414	102,48
4	Strawczyn	Wiejska	260418	86,26

5	Zagnańsk	Wiejska	260419	124,37
Dorzecze Bobrzy				479,22

Źródło: opracowanie własne

Obszar Dorzecza Bobrzy jest bardzo dobrze skomunikowany zarówno ze stolicą województwa – Kielcami ze względu na położenie w jej sąsiedztwie (duża częstotliwość komunikacji zbiorowej – autobusy komunikacji miejskiej i prywatnych przewoźników), jak i z innymi częściami kraju poprzez połączenia drogowe i kolejowe:

- z Warszawą i Krakowem (Droga Krajowa nr 7, obecnie rozbudowywana do standardu drogi ekspresowej),
- z Łodzią i Lublinem (Droga Krajowa nr 74, w perspektywie planowana do rozbudowy w standardzie drogi ekspresowej),
- z Częstochową (Droga Krajowa nr 785),
- Linia kolejowa Warszawa – Kielce – Kraków (przystanki: Zagnańsk, Kostomłoty)
- Linia kolejowa Kielce – Częstochowa (przystanki: Piekoszów, Rykoszyn, Wierna Rzeka, Górki Szczukowskie)

LGD „Dorzecze Bobrzy” sąsiaduje z następującymi Lokalnymi Grupami Działania:

- Stowarzyszenie LGD „Wokół Łysej Góry”
- Stowarzyszenie LGD „U Źródeł”
- Stowarzyszenie LGD „Nad Czarną Pilicą”
- Stowarzyszenie LGD „Perły Czarnej Nidy”

LGD leży w obrębie trzech jednostek fizyczno – geograficznych wg J. Kondrackiego tj. Płaskowyżu Suchedniowskiego, Gór Świętokrzyskich i Pasma Przedborsko – Małogoskiego. Ukształtowanie terenu ma charakter wyżynny, dość mocno pofałdowany., szczególnie w południowej części. LGD jest położone na średniej wysokości ok. 200 - 300 m n.p.m. Na atrakcyjność ukształtowania terenu zasadniczy wpływ mają pasma Gór Świętokrzyskich: Wzgórza Tumlińskie (300-415 m n.p.m.), Pasma Oblęgorskie (320-460 m n.p.m.) i Pasma Chęcińskie (250-350 m n.p.m.)

Istotnym elementem ukształtowania są szerokie i płaskie doliny rzeczne dwóch głównych rzek obszaru LGD – Bobrzy i Łososiny wraz z ich wieloma dopływami.

Teren LGD obejmuje fragment osłony mezozoicznego obrzeżenia Gór Świętokrzyskich, zbudowanego ze skał z okresu triasu. Lokalnie spod jego osadów wyłaniają się układy dewońskie. Najstarszymi skałami są piaskowce, młodsze wiekiem dolomity i zlepieńce oraz ility i piaskowce triasowe.

Na obszarze LGD znajduje się dużo bogactw naturalnych, które w minionych wiekach kształtowały rozwój górnictwa rud żelaza, miedzi i innych metali na tym terenie oraz hutnictwa. Obecnie złoża te nie mają ja-

kiegokolwiek znaczenia przemysłowego. W gospodarce wykorzystywane są aktualnie pokłady skalne, głównie wykorzystywane jako surowce drogowe (kruszywa mineralne dolomitów i wapieni dewońskich, półprodukty i materiały wykończeniowe dla budownictwa (piasek, piaskowiec, ily ceramiczne)

Klimat

Obszar Dorzecza Bobrzy odznacza się zróżnicowaniem elementów klimatu w zależności od wysokości nad poziomem morza. Średnia roczna wysokość opadów kształtuje się na poziomie 600 mm. Najwięcej opadów przypada na miesiące letnie: lipiec, sierpień, najniższe opady notuje się w styczniu i lutym. Czas zalegania pokrywy śnieżnej trwa około 50 dni. Długość okresu wegetacyjnego wynosi ok. 220 dni. Średnia roczna temperatura kształtuje się od 5,5 do 7,0°C. Wynika to między innymi z ukształtowania powierzchni, wyraźnego otwarcia terenu od strony północnej i północno - wschodniej. W obrębie omawianego obszaru przeważają wiatry z kierunków zachodnich.

Uwarunkowania przyrodnicze

Obszar Dorzecza Bobrzy pomimo bezpośredniego sąsiedztwa stolicy województwa - Kielc jest obszarem o stosunkowo czystym środowisku. Znaczna część powierzchni obszaru jest objęta prawną ochroną. Na terenach tych występuje kilkanaście pomników przyrody, w tym najbardziej znany w Polsce pomnik przyrody – Dąb Bartek.

DĄB "BARTEK"

Na terenie LGD jedną z największych atrakcji turystycznych jest pomnik przyrody - dąb "BARTEK" rosnący w Zagnańsku, przy drodze z Barczy do Samsonowa. Dąb ten należy do gatunku szypułkowego ma żółędzie na długiej szypułce, zielonawo podłużnie prążkowane. Dąb "BARTEK" posiada następujące wymiary: - pierśnica - 3,14 m, - obwód pnia na wysokości 1,30 m - 9,85 m. - obwód pnia przy ziemi - 13,4 m, - wysokość - 30 m, - wiek - około 700 lat, - miąższość całego drzewa - ok. 72 m³, - miąższość grubizny całego drzewa - ok. 65 m³, - w tym pień główny - ok. 46 m³, - rozpiętość korony - 20 m x 40 m, - okap korony - 720 m³. Owiany legendami "BARTEK" jest jednym z najstarszych drzew polskich. W roku 1829 dąb miał 14 konarów głównych i 16 bocznych. Obecnie posiada 8 konarów głównych. Dąb ulega próchnieniu i w każdej chwili może nie wytrzymać swego ciężaru i naporu wiatrów. "Król" drzew wymaga stałej konserwacji i pielęgnacji. W latach 1920, 1953, 1978, 1991 przeprowadzono zabiegi konserwatorskie mające na celu zabezpieczenie drzewa. Na pniu "BARTKA" znajdują się 2 żeliwne figury Chrystusa ukrzyżowanego. Wiele legend z życia królów polskich wiąże się z "BARTKIEM". Wg jednej z nich w cieniu drzewa odpoczywał król Jan III Sobieski wracając spod Wiednia i w dziuplach Bartka umieścił: butelkę wina, rusznicę i szablę turecką. Nieopodal "BARTKA" znajduje się aleja 100-200 letnich klonów, lip, jesionów i grochodrzewów, będąca pomnikiem przyrody ożywionej. Rocznie Dąb Bartek jest odwiedzany przez ok. 100 tys. turystów.

LGD w ramach II Schematu Pilotażowego Programu LEADER + przygotowała koncepcję projektową zagospodarowania okolicy Dębu Bartek.

W obrębie LGD funkcjonują **dwa parki krajobrazowe**: Suchedniowsko – Oblęgorski Park Krajobrazowy i Chęcińsko – Kielecki Park Krajobrazowy.

SUCHEDNIEWSKO-OBŁĘGORSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy powstał w 1988 roku. Położony jest w centralnej części województwa świętokrzyskiego, na północ od Kielc. Obszar składa się z dwóch wyodrębnionych części:

---

północno-wschodniej – suchedniowskiej, która obejmuje duży kompleks leśny (część dawnej Puszczy Świętokrzyskiej, na zachód od Suchedniowa) oraz znacznie mniejszej zachodniej – oblegorskiej, obejmującej Pasma Oblegorskie. Obszar Parku leży w zasięgu naturalnego występowania dębu i jesionu. Jodła, buk i jawor osiągają tutaj północne granice swych zasięgów. Kompleksy leśne Parku stanowią w Polsce główną ostoję dla modrzewia polskiego – należącego do największych osobliwości naszej flory. Bogactwem gatunkowym cechuje się roślinność runa leśnego. Występuje w nim 346 gatunków roślin naczyniowych, z których 46 gatunków podlega ochronie całkowitej lub częściowej. Na uwagę zasługują m.in.: paprocie - podrzeń żebrowiec i pióropusznik strusi, widłaki - wroniec, jałowcowaty, goździsty i spłaszczony; rośliny kwiatowe - kosaciec syberyjski, goryczka wąskolistna, mietczyk dachówkowaty, pełnik europejski, rosiczka okrągłolistna, lilia złotogłów, wawrzynek wilczełyko; storczyki - buławik czerwony i mieczolistny, storczyk szerokolistny, storczyk męski i plamisty, obuwik pospolity. Spośród gatunków łownych flory spotkać można tu sarnę, zająca, lisa, dziką, kunę domową i leśną, borsuka, jelenia. Z owadów występują największe krajowe gatunki chrząszczy: jelonek rogacz i kozioróg dębosz. Spośród gatunków awifauny spotkać można: bociana czarnego, cietrzewia, słonkę, jastrzębia.

CHĘCIŃSKO-KIELECKI PARK KRAJOBRAZOWY

Chęcińsko – Kielecki Park Krajobrazowy został powołany w 1996 roku. Leży w centralnej części województwa świętokrzyskiego, na południowy zachód od Kielc, między rzekami Łośną a Bobrzą. Budowa geologiczna Parku jest bardzo zróżnicowana i posiada cechy unikatowe w skali całej Polski. Na niewielkim terenie (ok. 250 km²) występują na powierzchni skały prawie wszystkich okresów geologicznych od kambru (paleozoik) po holocen (kenozoik). Cały opisywany obszar leży w dorzeczu Nidy, lewego dopływu Wisły. Największe powierzchnie zajmują półnaturalne i antropogeniczne zbiorowiska łąkowe i pastwiska na zabagnionych glebach mineralnych i organiczno–mineralnych oraz zespoły i zbiorowiska muraw bliźniaczkowych na ubogich i kwaśnych glebach. Na terenie parku stwierdzono występowanie ponad 1000 gatunków roślin zielnych. W jaskiniach występujących na terenie Parku żyje kilka gatunków nietoperzy między innymi: mroczek późny, mopek, nocek duży.

Ponadto ochronie podlegają następujące rezerwaty:

Lp.	Nazwa	Rodzaj rezerwatu	Gmina	Opis
1	Barania Góra	leśny	Strawczyn	Utworzony w 1993 r., pow. 82,09 ha. Wielogatunkowe naturalne zbiorowisko leśne z licznymi stanowiskami bluszczu pospolitego, malownicze wąwozy lessowe.
2	Barcza	przyrody nieożywionej	Zagnańsk	Utworzony w 1984 r., pow. 14,57 ha. Odslonięcia w nieczynnych kamieniołomach skał dolnodewońskich z tufitami świadczącymi o wulkanizmie na terenie Gór Świętokrzyskich.
3	Chelosiowa Jama	przyrody nieożywionej	Piekoszów	Utworzony w 1997 r., pow. 25,83 ha. Różnorodne formy krasu wraz z najdłuższym w regionie świętokrzyskim systemem jaskiniowym, rozwiniętym w dewońskich wapieniach.

4	Górna Krasna	ornitologiczny, florystyczny	Mniów, Zagnańsk	Utworzony w 2004 r., pow. 413,02 ha. Naturalny odcinek rzeki Krasna i fragment jej doliny z występującymi cennymi zbiorowiskami roślinnymi oraz chronionymi i rzadkimi gatunkami zwierząt, głównie ptaków.
5	Kręgi Kamienne	przyrody nieożywionej	Miedziana Góra	Utworzony w 1994 r. obejmujący pow. 12,75 ha. Odślonięcia piaskowców dolnotriasowych z unikatowymi zespołami struktur sedimentacyjnych, cenne zabytki kultury materialnej.
6	Moczydło	przyrody nieożywionej	Piekoszów	Utworzony w 1995 r., pow. 16,21 ha. Odślonięcia skał dewonu, permu i triasu z interesującymi zjawiskami mineralizacji i pozostałościami historycznego górnictwa kruszcowego.
7	Perzowa Góra	przyrody nieożywionej, leśny	Strawczyn	Utworzony w 1995 r., pow. 33,08 ha. Wychodnie i odślonięcia piaskowca dolnotriasowego oraz naturalne wielogatunkowe drzewostany jodłowe z udziałem buka i domieszką grabu, dębu i sosny.
8	Sufraganiec	leśny	Miedziana Góra	Utworzony w 1961 r. obejmuje pow. 17,31 ha. Fragment lasu mieszanego o charakterze naturalnym z udziałem jodły, dębu szypułkowego, sosny, klonu, jaworu i grabu w wieku do 200 lat.

Na obszarze LGD znajdują się również liczne odślonięcia skalne po dawnych kamieniołomach oraz naturalne wychodnie skalne.

Uwarunkowania hydrologiczne i gospodarka wodna

Obszar Dorzecza Bobrzy leży w zlewisku Bałtyku w dorzeczu rzeki Nidy – lewobrzeżnego dopływu Wisły. Głównymi rzekami obszaru są Bobrza i Łososina (Wierna Rzeka) wraz z dużą ilością lokalnych dopływów. Na terenie LGD występuje niewystarczająca ilość zbiorników wodnych, głównie w ciągu rzeki Bobrzy (Umer, Borowa Góra, Zachełmie – zlokalizowane w Gminie Zagnańsk). Na pozostałym obszarze LGD w planach jest m.in. budowa zbiorników w Łosieniu (Gmina Piekoszów i Strawczyn), Strawczynku (Straw-

czyn). LGD Dorzecze Bobrzy w ramach Pilotażowego Programu Leader+ przygotowała 2 koncepcje budowy zbiorników wodnych w Wyřebie (Miedziana Góra) i Trzęsawce (Mniów).

Uwarunkowania kulturowe

Dziedzictwo kulturowe (materialne i duchowe) może stać się ważnym czynnikiem rozwoju lokalnego i wzrostu dobrobytu miejscowych społeczności. Obszar Dorzecza Bobrzy wyróżnia się bogatym dziedzictwem kulturowym. Dotyczy to zarówno sfery kultury materialnej (obiekty i miejsca historyczne oraz wytwory sztuki ludowej) jak i duchowej (zespoły folklorystyczne, twórcy ludowi, legendy). W rozwoju różnorodnych form kultury współpracują zarówno instytucje samorządowe (gminne ośrodki kultury i biblioteki publiczne) i organizacje pozarządowe (zespoły folklorystyczne, Ochotnicze Straże Pożarne, stowarzyszenia kulturalne i społeczne, Koła Gospodyń Wiejskich), a także kościelne organizacje kościelne.

Na terenie LGD odbywa się szereg cyklicznych imprez kulturalnych, będących czynnikiem integracji mieszkańców całego regionu. Do najważniejszych imprez należą:

- Strawczynada
- Dni Zagnańska
- Dni Miedzianej Góry
- Dni Mniowa
- Imprezy Dożynkowe

LGD „Dorzecze Bobrzy” w ramach II Schematu Pilotażowego Programu Leader + zorganizowała w 2007 roku cykl imprez regionalnych i turystycznych pod wspólnym hasłem „Poznajmy się”. Ich celem było przede wszystkim przybliżenie mieszkańcom regionu lokalnej kultury i walorów przyrodniczych, promocja lokalnych twórców i zespołów folklorystycznych a przede wszystkim integracja mieszkańców gmin skupionych w LGD. W 8 imprezach wzięło udział łącznie kilkaset osób. Efektem tych spotkań było wydanie książki „Artyści Dorzecza Bobrzy”, w której zostali zaprezentowani twórcy regionu.

Ważnym ogólnopolskim ośrodkiem kulturalnym jest Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku.

MUZEUM HENRYKA SIENKIEWICZA (oddział Muzeum Narodowego)

Muzeum znajduje się w eklektycznym pałacyku zbudowanym w 1895 r., zakupionym w 1900 r. ze składek społeczeństwa i ofiarowanym H. Sienkiewiczowi na 25-lecie jego pracy twórczej. Wyremontowany i rozbudowany przez pisarza, który mieszkał w nim okresowo wraz z rodziną w latach 1902-1914.

W 1948 r. pałac przekazał państwu syn pisarza, Henryk Józef, z propozycją utworzenia w pałacyku muzeum H. Sienkiewicza. Muzeum otwarto 10 lat później w roku 1958. We wnętrzach zgromadzono eksponaty związane z życiem pisarza, jego dorobkiem oraz epoką, w której tworzył. Muzeum organizuje również wystawy czasowe. Rocznie muzeum odwiedza ok. 40 tys. turystów.

Zabytki

Na obszarze LGD zlokalizowanych jest szereg zabytkowych obiektów, związanych głównie zabytkami sakralnymi, a przede wszystkim zabytkami Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. Wśród najważniejszych wyróżnić należy:

- pozostałości XVI-XVIII wiecznych sztolni górniczych i techniki hutniczej
-

1. pozostałości po sztolniach i zakładach górniczych, zlokalizowanych w gminach Miedziana Góra, Strawczyn i Mniów
  2. pozostałości po dymarkach, fryszerkach i innych obiektach hutniczych
- zabytki Staropolskiego Okręgu Przemysłowego , z których najważniejsze są ruiny hut w Samsonowie, Bobrzy i Kuźniakach

---

ZABYTKI STAROPOLSKIEGO OKRĘGU PRZEMYSŁOWEGO

BOBRZA

Miejscowość o dawnych tradycjach hutniczych. Od XVI w. pracowały tu kuźnice, a w latach 1610-1613 powstał pierwszy na ziemiach polskich wielki piec. Od XVII w. czynne tu były odlewnie oraz szlifiernie dział i pocisków armatnich. W latach 1828-1831 rozpoczęto budowę największego wówczas w kraju zakładu wielkopieczowego. Klęska powstania listopadowego przerwała jego realizację. Przerwanych robót nigdy już nie wznowiono. Dziś możemy jedynie oglądać imponujące wielkością ruiny niedokończonych budowli, które wraz z przyległym terenem przekształcane są systematycznie (od 2005 r.) na cele rekreacyjno-turystyczne.

SAMSONÓW

Źródła pisane potwierdzają istnienie tu w 1584 r. kuźnicy, którą 1594 r. przejął w dzierżawę Łukasz Samson. Duży wpływ na dalszy rozwój osady mieli ówcześni właściciele ziem nad Bobrzą czyli biskupi krakowscy. Na początku XVII w. sprowadzili oni hutników z Włoch, którzy na gruntach wydzierżawionych od biskupów przedsiębiorcy włoscy zbudowali pierwsze na ziemiach polskich wielkie piece (pierwszy powstał w Bobrzy, drugi w Cedzynie, a trzeci w 1641 r. w Samsonowie) oraz inne zakłady przetwarzające surówkę tj. kuźnice i fryszerki. W 1709 r. zakład w Samsonowie przejęli z rąk włoskich biskupi, a w 1789 r. państwo. W latach 1818-1822, staraniem Stanisława Staszica, przebudowano hutę tworząc nowoczesny zakład "Hutę Józef", dający ok. 800 ton surówki rocznie. Huta opalana była węglem drzewnym a siłą napędową wszystkich urządzeń była woda doprowadzana ze stawu (w 1829 r. zainstalowano maszynę parową napędzającą miech). Pożar wielkiego pieca w 1866 r. spowodował zamknięcie zakładu. Na terenie byłej huty można zobaczyć ruiny: wielkiego pieca, wieży wyciągowej (tzw. gichtociąg wodny), hal produkcyjnych (odlewni, modelarni, emalierni i in.) – obiekty udostępnione dla turystów.

KUŹNIAKI

Ruiny wielkiego pieca z lat 1782-1897 o oryginalnym kształcie ściętego ostrosłupa. Obiekt częściowo udostępniony turystom (znajduje się na terenie prywatnym)

Na powyższe zabytki LGD Dorzecze Bobrzy w ramach II Schematu Pilotazowego Programu Leader + przygotowała koncepcje zagospodarowania i udostępnienia turystom.

- Sanktuarium Maryjne w Piekoszowie
  - Bogactwo zabytków sakralnych (m.in. malowniczo położonych zabytkowych kaplic i kapliczek)
    1. Drewniana kapliczka p.w. św. Rozalii pochodząca z około 1890 roku w Chrustach
    2. Kaplica p.w. św. Nepomucena w wybudowana w drugiej połowie XVIII w Jaworzu
    3. Kościół murowany z 1599 roku w Tumlinie
    4. Kaplica Przemienienia Pańskiego na Górze Grodowej w Tumlinie z XIX w
    5. Kaplica Przemienienia Pańskiego na Górze Św. Jana w Kostomłotach
    6. Kaplica Św. Barbary w Miedzianej Górze
    7. Zabytkowe kościoły w Chełmcach i Strawczynie
    8. Kaplica Św. Rozalii na Górze Perzowej
    9. Zbór Ariański w Chełmcach
    10. Zabytkowy kościół w Zaborowicach
-

- Atrakcyjne ruiny pałacu w Podzamczu Piekoszowskim

PAŁAC TARŁÓW - PODZAMCZE PIEKOSZOWSKIE

Obiekt wzniesiony w poł. XVII w. przez Jana Aleksandra Tarłę wzorowany był na Pałacu Biskupów Krakowskich w Kielcach. Jego projektantem i budowniczym był Tomasz Poncini, ten sam, który zaprojektował kielecką budowlę. W rękach fundatorów pozostawał do 1842 r. W poł. XIX w. został poważnie zniszczony przez pożar, po którym już nigdy nie wrócił do dawnej świetności. Do dnia dzisiejszego przetrwały mury obwodowe dwukondygnacyjnego pałacu z umieszczonymi w narożach trójkondygnacyjnymi wieżami. Obiekt ze względu na powszechną dostępność stopniowo ulega dewastacji.

- Ślady przedchrześcijańskich miejsc kultu
- Bogate ślady obecności dinozaurów (Gliniany Las w Gminie Mniów) – LGD przygotowało koncepcje utworzenia bazy naukowej
- Ślady martyrologii, partyzantki i walk narodowo - wyzwoleniczych
- Ślady obecności Wielkich Polaków (Stefan Żeromski – miejsce urodzin w Strawczynie, Hugo Kołłątaj – ruiny dworu Kołłątajówka w Wólce Kłuckiej, Henryk Sienkiewicz, Stanisław Staszic, Henryk Hubal-Dobrzański)

TURYSTYKA

Turystyka to duża szansa rozwoju Dorzecza Bobrzy. Na atrakcyjność turystyczną składają się przede wszystkim atrakcyjne tereny do uprawiania turystyki aktywnej, takie jak:

- Tor samochodowy „Kielce” (jeden z dwóch czynnych torów samochodowych w Polsce) wraz z infrastrukturą (hotel, kemping, restauracja)
- „Leśny Kompleks Promocyjny” wraz z wyznaczonymi lokalnymi trasami pieszymi i rowerowymi
- Warunki terenowe dla sportów aktywnych (kolarstwa górskie, zbocza dla paralotni, tarzania, tor motocrossowy)
- trasy wspinaczkowe na Górze Stokówka
- Wyciągi narciarskie na zboczach Góry Wykieńskiej (Łajscowej)
- Tory narciarstwa klasycznego na zboczu Góry Grodowej,

Istniejące szlaki turystyczne

- Główny szlak czerwony – pieszy Gór Świętokrzyskich Kuźniaki – Gołoszyce (odcinek na terenie Gmin Strawczyn, Miedziana Góra, Zagnańsk)
  - Świętokrzyski Szlak Górskiej Turystyki Jeździeckiej (odcinek na terenie Gmin Piekoszów, Strawczyn, Miedziana Góra, Zagnańsk)
  - Żółty szlak im. Juliusza Brauna: Wierna Rzeka – Chęciny
  - Szlak czarny – Piekoszów – Zgórskie Góry
  - System 3 oznaczonych tras rowerowych w Gminie Piekoszów
  - Geologiczna ścieżka dydaktyczno - przyrodnicza
  - Lokalne szlaki piesze i rowerowe
-

Bogactwo lasów, atrakcyjne tereny górskie, czyste powietrze to okazja, by w tym kierunku rozwijać region. Rozwój infrastruktury turystycznej pozostawia jednak wiele do życzenia. Na terenie LGD funkcjonują 2 hotele oraz kilkanaście gospodarstw agroturystycznych. Słabo rozwinięta jest baza gastronomiczna. Promocja turystyczna, do czasu uruchomienia Biura Informacji Turystycznej Dorzecza Bobrzy pozostawiała wiele do życzenia. To właśnie LGD rozpoczęła działalność na rzecz spójnej promocji obszaru Dorzecza Bobrzy – w ramach II schematu PPL+ poprzez:

- Wydanie folderów promocyjnych i mapy turystycznej LGD
- Opracowanie koncepcji szlaków pieszych, rowerowych i konnych obejmujących całą LGD
- Opracowanie systemu identyfikacji wizualnej LGD
- Promocję na targach turystycznych w Łodzi, Kielcach, Katowicach i Krakowie

Ocena społeczno-gospodarcza obszaru

Charakterystyka ludności

Obszar Dorzecza Bobrzy składa się z 5 gmin wiejskich, zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie Kielc. Teren Spichlerza zamieszkuje 57 208 osób (stan na dzień 31.12.2008 rok). Dokładne dane przedstawia tabela.

LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII 2006

WYSZCZEGÓLNIENIE	W wieku							Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
	Ogółem	przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym		
		Razem	W tym kobiety	Razem	W tym kobiety	Razem	W tym kobiety	
Miedziana Góra	10095	2278	1151	6541	3176	1212	830	53
Mniów	9289	2263	1162	5669	2613	1308	902	63
Piekoszów	15382	3725	1866	9675	4593	1934	1300	58
Strawczyn	9833	2548	1258	6101	2833	1195	795	61
Zagnańsk	12620	2685	1296	8002	3769	2072	1413	59
DORZECZE BOBRZY	57219	13499	6733	35988	16984	7721	5240	59

Źródło: Główny Urząd Statystyczny www.stat.gov.pl

Gospodarka

Na terenie Dorzecza Bobrzy na koniec roku 2006 zarejestrowanych było 3484 podmiotów gospodarczych ,

prawie w 100% z sektora prywatnego. Najwięcej podmiotów zarejestrowanych było na terenie gminy Zagnańsk najmniej zaś na terenie gminy Mniów. W strukturze działalności gospodarczej przeważa handel detaliczny (w tym obwoźny) i hurtowy, usługi dla ludności, usługi turystyczne

**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH
ORAZ POWIATÓW I GMIN – stan na 31.12.2006 r.**

Gmina	Ogółem	W tym					
		Przedsiębiorstwa państwowe	Spółdzielnie	Spółki	Fundacje	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
Miedziana Góra	793	-	2	17	5	24	693
Mniów	393	-	2	11	-	5	351
Piekoszów	842	1	4	71	4	13	717
Strawczyn	548	-	3	33	1	16	469
Zagnańsk	908	-	4	77	4	19	763
Dorzecze Bobrzy	3484	1	15	209	14	77	2993

Zródło: Główny Urząd Statystyczny www.stat.gov.pl

Poziom aktywności społecznej i infrastruktury

Ochrona Zdrowia na obszarze objętym LSR realizowana jest przede wszystkim przez Zespoły Opieki Zdrowotnej, zlokalizowane głównie w większych miejscowościach obszaru LGD, głównie siedzibach gmin. Opieką społeczną zajmują się Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, znajdujące się w każdej z gmin. Nad bezpieczeństwem czuwają posterunki policji, zlokalizowane w miejscowościach – siedzibach gmin oraz jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej.

Na obszarze edukację zapewniają: przedszkola (niewielka liczba przedszkoli publicznych, zlokalizowanych głównie w miejscowościach - siedzibach gmin, tworzone w ramach funduszy unijnych ośrodki opieki przedszkolnej w mniejszych miejscowościach), szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły średnie (Zespół Szkół Leśnych w Zagnańsku i Liceum Ogólnokształcące w Piekoszowie). Brak jest szkół policealnych i zawodowych. Brakuje także szkół wyższych.

Jeśli chodzi o działalność sportową to zapewniają ją lokalne ośrodki sportowe, które podlegają lokalnym władzom i korzystają z gminnych obiektów sportowych.

Ważną rolę w organizacji życia społecznego pełnią Ochotnicze Straże Pożarne.. Działalność kulturalna koncentruje się głównie w Gminnych Ośrodkach Kultury – organizowane są spektakle teatralne, wystawy plastyczne, koncerty, itp. Na obszarze LGD działa również wiele stowarzyszeń zajmujących się rozwojem swoich lokalnych społeczności, w tym Grup Odnowy Wsi.

Organizacje pozarządowe są istotnym potencjałem LGD. W ramach II Schematu Pilotażowego Programu LEADER + LGD zorganizowało cykl szkoleń dla chetnych osób chcących utworzyć organizacje pozarządowe oraz dla Grup Odnowy Wsi.

Na terenie LGD działają następujące organizacje pozarządowe:

Lp.	Nazwa	Podstawowa Działalność	Gmina
1	Piekoszowska Grupa Rozwoju "Qltura".	Społeczna, kulturalna	Piekoszków
2	Stowarzyszenie na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej „RAZEM”	społeczna	Piekoszków
3	Piekoszowskie Towarzystwo Sportowe	sportowa	Piekoszków
4	Stowarzyszenie Agroturystyczne „Wierna Rzeka”	turystyka	Piekoszków
5	Ochotnicza Straż Pożarna w Piekoszowie	Bezpieczeństwo	Piekoszków
6	Ochotnicza Straż Pożarna w Zajązkowie	Bezpieczeństwo	Piekoszków
7	Ochotnicza Straż Pożarna w Rykoszynie	Bezpieczeństwo	Piekoszków
8	Ochotnicza Straż Pożarna w Brynicy	Bezpieczeństwo	Piekoszków
9	Ochotnicza Straż Pożarna w Szczukowicach	Bezpieczeństwo	Piekoszków
10	Stowarzyszenie Przyjaciół Przedszkola w Łosieniu	społeczna	Piekoszków
11	Stowarzyszenie Przyjaciół Przedszkola w Zajązkowie	Społeczna	Piekoszków
12	Stowarzyszenie Piekoszowianie – zespół ludowy	Kulturalna	Piekoszków
13	Zespół Ludowy „Wierna Rzeka”	Kulturalna	Piekoszków
14	Zespół Ludowy „Wincentowianie”	Kulturalna	Piekoszków
15	Ludowy Klub Sportowy „Astra” Piekoszków	Sportowa	Piekoszków
16	UKS Sokół Rykoszyn	Sportowa	Piekoszków
17	LKS Victoria Górki Szczukowskie	Sportowa	Piekoszków
18	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Strawczyn XXI	Społeczna	Strawczyn
19	Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń" w Strawczynie	Społeczna	Strawczyn
20	Stowarzyszenie Inicjatyw Gospodarczych Gminy Strawczyn	Społeczna	Strawczyn
21	Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Podstawowej w Rudzie Strawczyńskiej	Społeczna	Strawczyn
22	Gminny Klub Sportowy "Lechia" Strawczyn	Sportowa	Strawczyn

23	Ochotnicza Straż Pożarna w Strawczynie	Bezpieczeństwo	Strawczyn
24	Ochotnicza Straż Pożarna w Promniku	Bezpieczeństwo	Strawczyn
25	Ochotnicza Straż Pożarna w Oblęgorku	Bezpieczeństwo	Strawczyn
26	Ochotnicza Straż Pożarna w Strawczynku	Bezpieczeństwo	Strawczyn
27	Ochotnicza Straż Pożarna w Hucisku	Bezpieczeństwo	Strawczyn
28	Ochotnicza Straż Pożarna w Chełmcach	Bezpieczeństwo	Strawczyn
29	Zespół Folklorystyczny „Jagienka”	Kulturalna	Strawczyn
30	Towarzystwo Przyjaciół Tumlina	Kulturalna	Zagnańsk
31	Stowarzyszenie Nowych Możliwości	Spoleczna	Zagnańsk
32	Stowarzyszenie Kobiet „Zależy Nam”	Spoleczna	Zagnańsk
33	Towarzystwo Ziemi Samsonowskiej	Kulturalna	Zagnańsk
34	Zespół Folklorystyczny „Jaworzanki”	Kulturalna	Zagnańsk
35	Zespół Folklorystyczny „Tumlinianie”	Kulturalna	Zagnańsk, Miedz. Góra
36	Ochotnicza Straż Pożarna Zagnańsk	Bezpieczeństwo	Zagnańsk
37	Ochotnicza Straż Pożarna Zabłocie	Bezpieczeństwo	Zagnańsk
38	Ochotnicza Straż Pożarna Samsonów	Bezpieczeństwo	Zagnańsk
39	Ochotnicza Straż Pożarna Szałas	Bezpieczeństwo	Zagnańsk
40	LKS Leśnik Zagnańsk	Sportowa	Zagnańsk
41	LKS Lubrzanka Kajetanów	Sportowa	Zagnańsk
42	LKS Skała Tumlin	Sportowa	Zagnańsk
43	LKS Samson Samsonów	Sportowa	Zagnańsk
44	KS Elbara Zagnańsk	Sportowa	Zagnańsk
45	Bartkowe Bractwo	Turystyka	Zagnańsk
46	Towarzystwo Przyjaciół Zagnańska	Kulturalna	Zagnańsk
47	Stowarzyszenie Rozwoju Kultury Chrześcijańskiej na Wsi	Kulturalna	Zagnańsk
48	Zw. Żołnierzy NSZ	Spoleczna	Zagnańsk
49	Ośrodek regionalizmów	Kulturalna	Zagnańsk
50	Ochotnicza Straż Pożarna Miedziana Góra	Bezpieczeństwo	Miedziana Góra
51	Ochotnicza Straż Pożarna Ćmińsk	Bezpieczeństwo	Miedziana Góra
52	Ochotnicza Straż Pożarna Kostomłoty	Bezpieczeństwo	Miedziana Góra
53	Ochotnicza Straż Pożarna Bobrza	Bezpieczeństwo	Miedziana Góra

54	LKS Wicher Miedziana Góra	Sportowa	Miedziana Góra
55	LKS Gród Ćmińsk	Sportowa	Miedziana Góra
56	Stowarzyszenie „Plusik”	Kulturalna	Miedziana Góra
57	Stowarzyszenie Przyjaciół Kostomłotów	Spoleczna	Miedziana Góra
59	Forum Inicjatyw Gospodarczych	Gospodarcza	Miedziana Góra
60	Stowarzyszenie „Zdrowy Tumlin”	Spoleczna	Miedziana Góra
61	Zespół Folklorystyczny „Macierzanka”	Kulturalna	Miedziana Góra
62	Klub Turystyki „Gwarek”	Turystyczna	Miedziana Góra
63	LKS Victoria Mniów	Sportowa	Mniów
64	Klub Integracji Społecznej Caritas Diecezji kieleckiej	Spoleczna	Mniów
65	Ochotnicza Straż Pożarna w Mniowie	Bezpieczeństwo	Mniów
66	Ochotnicza Straż Pożarna w Zaborowicach	Bezpieczeństwo	Mniów

Uzasadnienie wewnętrznej spójności obszaru LGD

Obszar Dorzecza Bobrzy tworzą gminy, wykazujące wiele cech wspólnych. Spójność tego obszaru przejawia się w wielu wymiarach: środowiskowym, historycznym, kulturowym, demograficznym, gospodarczym i rynku pracy. Obszar LGD cechuje daleko idąca wspólnota występujących potencjałów i problemów.

Spójność historyczna i kulturowa obszaru:

- Spójność obszarowa – każda z gmin LGD graniczy przynajmniej z dwoma innymi gminami LGD tworząc zwarte terytorium
- Wspólne korzenie i podobne doświadczenia historyczne
- Staropolski Okręg Przemysłowy
- Występowanie obiektów o dużej wartości historycznej i kulturowej
- Duża ilość zabytków sakralnych
- Tradycje hutnictwa i przemysłu odlewniczego
- Działalność OSP
- Działalność zespołów folklorystycznych odnoszących się do kultury i lokalnej tradycji

Spójność przyrodnicza

- Góry Świętokrzyskie obejmujące wszystkie gminy LGD
  - Parki krajobrazowe łączące gminy
  - Bogactwo flory i fauny leśnej
  - Wiele pomników przyrody ożywionej i nieożywionej
-

- Czyste powietrze
- Rzeka Bobrza wraz z dopływami obejmującymi obszar całej LGD

Spójność ekonomiczna regionu:

- Dostępność regionu dla mieszkańców stolicy województwa
- Dobra infrastruktura drogowa i szanse na jej rozwój
- Tereny dla rozwoju turystyki
- Niewystarczająca baza do uprawiania turystyki
- Słaba trójsektorowa współpraca lokalnych środowisk
- Rozwój osadnictwa mieszkańców Kielc
- Podobna struktura gospodarcza gmin

Analizując region wyraźnie zauważalna jest duża spójność. Na tę jednolitość wpływ ma wiele czynników i występuje wiele elementów łączących. Historia, kultura, położenie geograficzne, wspólne tradycje sprawiły, że pojawiła się chęć wspólnej integracji i działań dla przyszłego rozwoju regionu, tak, aby stał on się atrakcyjny inwestycyjnie i turystycznie.

Wszystkie wymienione wyżej czynniki występują na terenie każdej gminy wchodzącej w skład LGD. Obszar jest przez to jednolity przyrodniczo, co pozwala na wprowadzanie podobnych rozwiązań i pomysłów. Przykłady dobrych praktyk stosowanych u jednego z partnerów LGD będzie można bez większych problemów przenieść na grunt innego. Dodatkowo istnieje szansa, by mało zdegradowane przez człowieka środowisko

naturalne na tym terenie stało się czynnikiem warunkującym rozwój tego obszaru.

Rozwiązania przyjazne przyrodzie i postawienie na ekologię mogą okazać się tym, na co warto postawić – myśląc o rozwoju.

Wszyscy partnerzy LGD mają podobny potencjał ekonomiczny, jakość życia mieszkańców oscyluje wokół tego samego poziomu. Również problemy, które występują na tym obszarze są podobne – dlatego partnerstwo jest bardzo dobrym sposobem na ich rozwiązanie. Również sektory, które mają szanse w przyszłości rozwinąć się są dla każdego z partnerów podobne. Jest to przede wszystkim turystyka z agroturystyką wykorzystująca walory przyrodnicze, geograficzne i kulturowe tego regionu.

Informacje charakterystyczne dla regionu dorzecza bobrzy (specyfika obszaru):

- Zachodnie Pasma Gór Świętokrzyskich
  - Duża ilość tras turystycznych pieszych i rowerowych, ale słabe ich oznakowanie i promocja
  - Duża ilość ciekawych terenów Staropolskiego Okręgu Przemysłowego podworskich (możliwość ich adaptacji)
  - Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku
-

- Dąb Bartek
- Zabytki sakralne
- Tereny wokół Rzeki Bobrzy
- Pałac w Podzamczu Piekoszkowskim
- Liczne wychodni skalne i pozostałości kamieniołomów
- Aktywność OSP i wiejskich stowarzyszeń

Czynników, które wyróżniają obszar LGD i świadczą o jego specyfice jest bardzo wiele. Są to przede wszystkim walory geograficzne, turystyczne i kulturowe. Czynniki charakterystyczne dla obszaru objętego niniejszą LSR są doskonałą szansą na jego rozwój, dlatego zostały one uwzględnione w obszarach priorytetowych. Działania, które mają zmierzać do realizacji celów priorytetowych i szczegółowych pozostają w ścisłej korelacji ze specyfiką obszaru. Unikatowe rezerwaty przyrody, Góry Świętokrzyskie, piękne lasy są podstawą do rozwoju turystyki. Duża ilość zabytków i obiektów sakralnych wyróżnia obszar historycznie, natomiast tradycje górnictwa, hutnictwa, odlewnictwa i ceramiki są podstawą do stworzenia oryginalnych produktów turystycznych, które będą z tym regionem kojarzone. Również postawienia na ekologię ma swój sens, gdyż obszar LGD wyróżnia wiele obszarów chronionych – parków krajobrazowych, rezerwatów, obszarów chronionych, lasów, rzek i źródeł - można je wykorzystać właśnie do rozwoju tego obszaru.

3. ANALIZA SWOT OBSZARU LSR „DORZECZE BOBRZY”

Zastosowana poniżej analiza, to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służąca do porządkowania informacji.

Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie, zjawisku, rzeczy na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych). I właśnie od angielskich nazw tych grup pochodzi nazwa SWOT:

- **S (Strengths) – mocne strony:** wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę
- **W (Weaknesses) – słabe strony:** wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę
- **O (Opportunities) – szanse:** wszystko to, co stwarza dla analizowanego obiektu szansę korzystnej zmiany,
- **T (Threats) – zagrożenia:** wszystko to, co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - Atrakcyjne położenie w sąsiedztwie stolicy Województwa Świętokrzyskiego, w zachodniej części Gór Świętokrzyskich, w obrębie Suchedniowsko – Oblęgarskiego i Chęcińskiego – Kieleckiego Parku Krajobrazowego 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak punktów informacji turystycznej, niewystarczająca promocja atrakcji turystycznych, historycznych i przyrodniczych - Niewystarczająca infrastruktura wokół istniejących i planowanych szlaków turystycznych

<ul style="list-style-type: none"> - Dobra komunikacja z Warszawą, Krakowem , Łodzią, Lublinem Częstochową (drogi krajowe), dogodnie połączenia ze stolicą Województwa Świętokrzyskiego - Kielcami - Przyroda - różnorodność flory i fauny, liczne rezerwaty przyrody ożywionej i nieożywionej, historyczny Dąb Bartek - Tradycja i historia - atrakcyjne zabytki Staropolskiego Okręgu Przemysłowego oraz pozostałości XVI-XVIII wiecznych sztolni górniczych i techniki hutniczej, ślady obecności Wielkich Polaków (Żeromski, Kołłątaj, Sienkiewicz, Staszic, Hubal-Dobrzański), Muzeum H. Sienkiewicza w Oblęgorku, bogactwo zabytków sakralnych (m.in. malowniczo położonych zabytkowych kaplic i kapliczek), bogate tradycje ludowe (zespoły folklorystyczne, twórcy ludowi) - Tradycje i atrakcje dla turystyki zimowej - wyciągi narciarskie na zboczach Góry Wykińskiej (Łajscowej), tory narciarstwa klasycznego na zboczu Góry Grodowe, skocznie narciarskie - Istniejące szlaki turystyczne - główny szlak czerwony – pieszy Gór Świętokrzyskich, Świętokrzyski Szlak Górskiej Turystyki Jeździeckiej, Szlak rowerowy „W trybach historii” na obszarze całego LGD, lokalne szlaki piesze i rowerowe - Istniejąca pozostała infrastruktura turystyczna - Tor samochodowy „Kielce”, stajnie konne, hotele kwatery prywatne i baza gastronomiczna, „Leśny Kompleks Promocyjny” wraz z wyznaczonymi lokalnymi trasami pieszymi i rowerowymi - Duża aktywność mieszkańców w dziedzinie rozwoju turystyki i kultury - duża ilość lokalnych inicjatyw związanych z rozwojem sportu - bliskie utożsamianie się mieszkańców z tradycją i kulturą - bliskość Kielc powodująca stosunkowo niezłą sytuację materialną społeczeństwa (duży rynek pracy) - aktywna działalność istniejących stowarzyszeń lokalnych - dobrze zorganizowane jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej - obecność silnych indywidualności twórczych (artyści) - istnienie mediów lokalnych - Wysoki poziom przedsiębiorczości indywidualnej - Stosunkowo wysoki poziom wykształcenia ludności - Upowszechnienie internetu - Stosunkowo czyste środowisko naturalne umożliwiające prowadzenie gospodarstw ekologicz- 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak skonsolidowanej infrastruktury stanic dla turystów konnych - Słaba promocja szlaków turystycznych - Zniszczone lub nieistniejące oznakowanie tras i ścieżek dydaktycznych - Słabe lub brak zagospodarowania wokół głównych atrakcji turystycznych związanych ze Staropolskim Okręgiem Przemysłowym i Pałacem w Podzamczu Piekoszowskim - Słabe zagospodarowanie terenów wokół Dębu Bartek - Niedostatek środków na realizację celów związanych z realizacją pomysłów dotyczących rozwoju turystyki - Niewielka dostępność i brak wiedzy o możliwościach fundusze zewnętrznych - Brak zorganizowanych (wspólnych) działań dot. rozwoju turystyki - Zbyt mała ilość miejsc noclegowych i gastronomicznych w stosunku do potrzeb - Zbyt mała ilość i lokalne znaczenie istniejących zbiorników wodnych - Niedostateczne wykorzystanie warunków terenowych dla rozwoju turystyki aktywnej - Marginalne znaczenie połączeń kolejowych - Niespójność lub brak oznaczeń i kierunkowskazów do atrakcji turystycznych i bazy noclegowej - Rozwój urbanizacji, szczególnie rozwój mieszkalnictwa - Słaba współpraca z Kielcami w zakresie rozwoju turystyki i kultury - brak aktywności społecznej szczególnie wśród młodzieży - brak środków finansowych na działalność organizacji społecznych - brak współpracy pomiędzy organizacjami społecznymi - niewielka ilość miejsc dla aktywnego spędzania czasu wolnego – klubów, świetlic, domów kultury - niewielkie wsparcie samorządów i lokalnego biznesu dla inicjatyw społecznych i kulturalnych - słaba samoorganizacja społeczeństwa (prócz OSP), niewielka ilość organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich - brak tradycji społecznikowskich - niedostateczne wykorzystanie potencjału twórczego artystów - Brak nowych miejsc pracy, szczególnie dla młodzieży - Mała dostępność funduszy zewnętrznych na inwestycje tworzące nowe miejsca pracy, skomplikowane procedury ich przyznawania - Dominująca pozycja rolnictwa – głównie nisko-
--	--

<p>nych</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktywność gmin w tworzeniu infrastruktury technicznej i społecznej 	<p>obszarowych gospodarstw rolnych nie będących głównym źródłem utrzymania</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brak odpowiedniej ilości gruntów gminnych mogących być zachętą do inwestowania podmiotów zewnętrznych - Słaba samoorganizacja sektora (stowarzyszenia przedsiębiorców, spółdzielnie, grupy producenckie) - Silne rozdrobnienie gospodarstw rolnych, w większości stanowiących jedynie uzupełniające źródło utrzymania rodzin - Brak współpracy przedsiębiorców z terenu działania LGD Dorzecze Bobrzy
--	---

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Rosnące zainteresowanie wśród Polaków turystyką aktywną, wynikające ze wzrostu poziomu życia – narciarstwem zjazdowym i klasycznym, turystyką rowerową i konna oraz sportami ekstremalnymi - Wzrost potrzeb kulturowych społeczeństwa – coraz większa chęć poznawanie tradycji ziem polskich oraz obcowania i zakupu dóbr kultury - Wykorzystanie bliskości Stolicy Województwa – Kielce dla rozwoju bazy noclegowej dla potrzeb miasta (intensywny rozwój Targów Kielce) - Nowe zewnętrzne źródła finansowania rozwoju turystyki - Rozwój inicjatyw turystycznych na terenach sąsiadujących i nieodległych od terenów „Dorzecza Bobrzy” - Przebudowa dróg krajowych do standardów dróg ekspresowych - Budowa lotniska „Kielce” w pobliskiej Gminie Morawica - upowszechnianie internetu jako medium umożliwiającego pozyskiwanie informacji i wymianę doświadczeń - rozwój szkolnictwa wyższego w Kielcach, - imigracja wewnętrzna i osadnictwo - dofinansowanie do wykształcenia dla dzieci i młodzieży z terenów wiejskich - współpraca organizacji pozarządowych - Czasowa emigracja zarobkowa przede wszystkim ludzi młodych, umożliwiająca napływ kapitału możliwego do zainwestowania na terenie zamieszkania - Projektowana Budowa Kieleckiego Inkubatora Technologicznego 	<ul style="list-style-type: none"> - Degradacja części terenów wykorzystanych pod budowę nowych dróg ekspresowych - Trudności komunikacyjne pomiędzy terenami wchodzącymi w skład „Dorzecza Bobrzy” wobec niewielkiej ilości planowanych połączeń pod projektowaną drogą ekspresową nr 74 - Restrykcyjne przepisy sanitarne - Rozwój Kielce – coraz większa urbanizacja terenów gmin sąsiadujących z miastem - Niespójne i niestabilne uwarunkowania prawne i finansowe prowadzenia działalności gospodarczej również w sferze turystyki - starzenie się społeczeństwa - stała emigracja zewnętrzna (odpływ młodych i wykształconych do miast i za granicę) - pogarszająca się kondycja zdrowotna młodzieży - izolacja ludzi napływowych - uzależnienie od Internetu i innych mediów elektronicznych - Niestabilne prawo i przepisy podatkowe, uniemożliwiające dalekosiężne projektowanie działalności gospodarczej - Wysokie koszty prowadzenie działalności gospodarczej oraz utrzymania i tworzenia miejsc pracy (podatki, ubezpieczenia społeczne) - Zbyt duża ilość instytucji kontrolujących przedsiębiorców - Zbyt rygorystyczne przepisy sanitarne, prawa pracy itp. - Kształcenie młodzieży nie dostosowane do potrzeb rynku pracy - Ogólnoswiatowy kryzys ekonomiczny

<ul style="list-style-type: none"> - Wykorzystanie nowych technologii informatycznych dla powstawania nowych miejsc pracy - Napływ dużych środków finansowych w ramach funduszy unijnych - Rozwój odnawialnych źródeł - szansą na tanią i czystą energię - Wykorzystanie koncepcji i projektów przygotowanych przez LGD 	
---	--

Wnioski z analizy SWOT

Z przeprowadzonej analizy wynika, że Dorzecze Bobrzy posiada duży potencjał pozwalający na rozwój społeczno – gospodarczy obszaru. Gminy wchodzące w skład Lokalnej Grupy Działania „Dorzecze Bobrzy” tworzą spójną strukturę, sąsiadującą ze stolicą województwa Świętokrzyskiego – Kielcami.

Uwzględniając bogactwo przyrodnicze, historyczne i kulturowe obszar LGD to spójny region do rozwoju turystyki, agroturystyki i całej infrastruktury około turystycznej. Wypromowanie lokalnych produktów turystycznych, promocja regionu – to istotny element działań wzmacniający rozwoju regionu. Wsparcie i stymulowanie przedsiębiorczości, wykorzystanie pobudzonej aktywności społecznej i potencjału organizacji pozarządowych stanowi szansę poprawy sytuacji społeczno – gospodarczej na obszarze LGD. Wzmocnienie przedsiębiorczości, wspieranie lokalnych firm, tworzenie warunków pod inwestycje daje możliwość wykorzystania tego potencjału. Kulturowanie tradycji, wykorzystanie zasobów lokalnych, promowanie ekologicznej gospodarki to sfery aktywności lokalnej, wpływające na regionalny rozwój turystyki, agroturystyki i całej infrastruktury z tym związanej. Potencjał społeczny to wyzwanie strategiczne regionu, w którym turystyka, agroturystyka ma optymalne warunki do rozwoju. Poszerzenie gamy produktów turystycznych, standardów noclegów i gastronomii jest szansą rozwoju przedsiębiorczości na tym obszarze. Sąsiedztwo stolicy województwa, dobre skomunikowanie obszaru z innymi regionami kraju jest dodatkowym atutem dla rozwoju powyższych usług. Obszar LGD stanowić może również swoiste zaplecze gospodarcze Kielc, związane z jednej strony z usługami realizowanymi na rzecz mieszkańców stolicy, z drugiej strony obszar LGD jest atrakcyjnym miejscem do inwestowania i osadnictwa mieszkańców Kielc. Analizując słabe strony zwraca uwagę przede wszystkim fakt niewystarczającej promocji i wsparcia lokalnych atrakcji przyrodniczych i historycznych oraz brak funduszy na rozwój inicjatyw społecznych i gospodarczych (szczególnie turystycznych). Konieczność skupienia się na działaniach z tym związanych zdecydowanie przyspieszy rozwój społeczno – gospodarczy regionu.

Dużą wagę przy wyborze projektów do realizacji LGD „Dorzecze Bobrzy” będzie przykładać do projektów innowacyjnych na danym terenie, czyli takich, które wcześniej nie były realizowane w proponowanej przez beneficjentów formie. Istotna z punktu widzenia oceniających będzie również komplementarność (uzupełnienie) projektów z innymi działaniami na danym terenie, tzw. niekonkurencyjne działania.

Bardzo istotnym kryterium przy wyborze operacji realizowanych (w ramach projektów Małe Granty oraz Odnowa Wsi) na terenie objętym LSR jest kryterium niedochodowości projektu. Rozumie się przez to, że instytucja realizująca projekt, nie będzie na nim zarabiać w trakcie realizacji i po zrealizowaniu. Ocena kryterium będzie polegała na oświadczeniu beneficjenta o niedochodowości projektu. Kryterium to będzie kontrolowane rokrocznie na podstawie bilansu sporządzanego przez instytucję, w którym ewentualne dochody będą uwidocznione.

4. Misja i Wizja LGD

WIZJA obszaru LGD

„DORZECZE BOBRZY – KRAINA PRZYJAZNA MIESZKAŃCOM I TURYSTOM” - wysoki poziom życia mieszkańców dzięki rozwojowi turystyki i gospodarki czystej ekologicznie, z wykorzystaniem lokalnych zasobów gospodarczych, przyrodniczych i kulturowych z aktywnymi i zaangażowanymi społecznie mieszkańcami.

MISJA Stowarzyszenia LGD „Dorzecze Bobrzy”

Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Bobrzy” - stowarzyszenie działające na rzecz swojego obszaru, chroniące i promujące dziedzictwo kulturowe i historyczne, działające na rzecz rozwoju turystyki i gospodarki swojego obszaru oraz działające na rzecz wzrostu zaangażowania mieszkańców na rzecz rozwoju swoich małych ojczyzn.

5. CELE LGD

W oparciu o wyniki przeprowadzonej analizy SWOT oraz przy wykorzystaniu rezultatów spotkań warsztatowych z przedstawicielami społeczności lokalnej określono cele ogólne, które powinny zostać osiągnięte poprzez wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju. Przyjęto trzy cele ogólne dla których zostały sformułowane cele szczegółowe oraz odpowiadające im przedsięwzięcia i działania

CEL OGÓLNY 1	
„DORZECZE BOBRZY” – TURYSTYCZNĄ PERŁĄ GÓR ŚWIĘTOKRZYSKICH	
CELE SZCZEGÓŁOWE I WSKAŹNIKI REALIZACJI	PRZEDSIĘWZIĘCIA
<p>1.1. MODERNIZACJA I ROZWÓJ REGIONALNEJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ – STWORZENIE PRODUKTÓW TURYSTYCZNYCH</p> <p>WSKAŹNIKI:</p> <p>1. Produktu:</p> <p>a) wykonanie 5 produktów turystycznych związanych z tzw. „Turystyka aktywna”,</p> <p>b) wykonanie 2 produktów turystycznych do tzw. „Turystyki ekstremalnej”,</p> <p>c) wykonanie 2 produktów turystycznych dla tzw. „Turystyki Kulturowej”,</p> <p>d) wykonanie 1 produktu turystycznego dla tzw. „Letniej Turystyki Wypoczynkowej”</p> <p>e) wykonanie 1 produktu turystycznego do tzw. „Zimowej Turystyki Aktywnej”.</p> <p>2. Rezultatu:</p> <p>a) zwiększenie ilości atrakcji turystycznych na obszarze objętym LSR,</p> <p>b) wzrost ilości turystów odwiedzających teren LGD.</p> <p>3. Oddziaływania:</p> <p>a) wzrost aktywności mieszkańców w zakresie turystyki,</p> <p>b) wypromowanie produktów turystycznych na obszarze LGD</p>	<p>1.1.1 Modernizacja i budowa nowych szlaków turystyki pieszej, rowerowej, konnej i samochodowej wraz z małą architekturą - Produkt turystyczny „Turystyka aktywna”</p> <p>1.1.2 Rozbudowa, modernizacja i budowa nowej infrastruktury dla turystyki zimowej (wyciągi narciarskie, trasy biegowe, skocznie, tory saneczkowe) – Produkt Turystyczny „Zimowa Turystyka Aktywna”</p> <p>1.1.3 Renowacja, adaptacja i udostępnienie rezerwatów i zabytków techniki, kultury, przyrody i ich otoczenia dla turystów – Produkt Turystyczny „Turystyka Kulturowa”</p> <p>1.1.4 Rozwój bazy dla uprawiania sportów wodnych (zagospodarowanie istniejących i budowa nowych zbiorników wodnych) i innych form turystyki aktywnej – Produkt Turystyczny „Letnia Turystyka Wypoczynkowa”</p> <p>1.1.5 Rozwój bazy dla uprawiania różnych form turystyki ekstremalnej – Produkt Turystyczny „Turystyka Ekstremalna”</p>
DZIAŁANIA	

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Projekty współpracy	Działalność LGD
<ul style="list-style-type: none"> Budowa i rozbudowa bazy noclegowej i gastronomicznej Budowa i rozbudowa baz rowerowych Budowa i rozbudowa stanic jazdy konnej Budowa i rozbudowa ośrodków narciarskich i innych obiektów turystycznych niezbędnych do realizacji celu 	<ul style="list-style-type: none"> Budowa i rozbudowa bazy noclegowej i gastronomicznej – gospodarstwa agroturystyczne Budowa i rozbudowa baz rowerowych Budowa i rozbudowa stanic jazdy konnej Budowa i rozbudowa ośrodków narciarskich i innych obiektów turystycznych niezbędnych do realizacji celu Wspieranie rozwoju rzemiosła i rękodzielnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> Wyznaczanie i zagospodarowanie szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych Renowacja, zagospodarowanie i udostępnianie atrakcji turystycznych Budowa małej architektury turystycznej Zagospodarowanie odkrywek skalnych na potrzeby turystyki (ścianki wspinaczkowe) Budowa boisk i placów zabaw na terenie miejscowości przy atrakcjach turystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> Organizacja imprez promocyjnych związanych z turystyką Wyznaczanie i zagospodarowanie szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych Budowa małej architektury turystycznej Tworzenie punktów informacji turystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> Działania na rzecz budowy wspólnej oferty turystycznej z innymi LGD 	<ul style="list-style-type: none"> Zbudowanie zainteresowania i konsolidacja społeczności wokół Lokalnej Grupy Działania "Dorzecze Bobrzy" Przygotowanie i druk materiałów informacyjnych i promocyjnych o LGD Działalność szkoleniowa na rzecz rozwoju turystyki

<p>1.2 DZIAŁANIA NA RZECZ PROMOCJI REGIONU „DORZECZE BOBRZY” I WSPARCIE INICJATYW MIESZKAŃCÓW REGIONU NA RZECZ ROZWOJU TURYSTYKI</p> <p>WSKAŹNIKI:</p> <p>1. Produktu:</p> <p>a) wykonanie 5 kompletów tablic informacyjnych wskazujących na atrakcje turystyczne powstałe w wyniku realizowania LSR,</p> <p>b) wydanie 5 folderów promujących atrakcje turystyczne na obszarze objętym LSR,</p> <p>c) stworzenie centrum informacji turystycznej.</p> <p>2. Rezultatu:</p> <p>a) zwiększenie ilości gospodarstw agroturystycznych na terenie LGD,</p> <p>b) wzrost ilości materiałów promujących tereny objęte LSR.</p> <p>3. Oddziaływania:</p> <p>a) zwiększenie aktywności społecznej</p>	<p>1.2.1 Jednolity system wizualizacji atrakcji turystycznych, miejsc zakwaterowania i gastronomii oraz organizacja imprez promocyjnych</p> <p>1.2.2 Promocja zewnętrzna atrakcji turystycznych</p> <p>1.2.3 Doradztwo i pomoc dla rozwoju bazy turystycznej i kulturalnej</p> <p>1.2.4 Wsparcie „samoorganizacji” branży turystycznej</p>
---	--

czeństwa w zakresie działań turystycznych, b) zaangażowanie mieszkańców w aktywną promocję terenów LGD.	
--	--

DZIAŁANIA

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Projekty współpracy	Działalność LGD
<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie systemu jednolitej identyfikacji wizualnej • Wsparcie lokalnych wydawnictw promocyjnych • Strony internetowa lokalnych atrakcji turystycznych i miejsc wypoczynku 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie systemu jednolitej identyfikacji wizualnej • Wsparcie lokalnych wydawnictw promocyjnych • Strony internetowa lokalnych atrakcji turystycznych i miejsc wypoczynku – gospodarstw agroturystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie systemu jednolitej identyfikacji wizualnej • Wsparcie lokalnych wydawnictw promocyjnych • Strony internetowe lokalnych atrakcji turystycznych i miejsc wypoczynku 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja imprez promocyjnych związanych z turystyką • Wdrażanie systemu jednolitej identyfikacji wizualnej • Wsparcie lokalnych wydawnictw promocyjnych • Strony internetowa lokalnych atrakcji turystycznych i miejsc wypoczynku • Wspieranie samorganizacji branży turystycznej (stowarzyszenia, inicjatywy itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Działania na rzecz budowy wspólnej oferty turystycznej z innymi LGD 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbudowanie zainteresowania i konsolidacja społeczności wokół Lokalnej Grupy Działania "Dorzecze Bobrzy" • Przygotowanie i druk materiałów informacyjnych i promocyjnych o LGD • Działalność szkoleniowa na rzecz rozwoju turystyki • Poprawa wizerunku Lokalnej Grupy Rozwoju • Wzrost poziomu wiedzy o terenie, na którym znajduje się LGD • wydawanie publikacji upamiętniających wydarzenia minione o charakterze historycznym

CEL OGÓLNY 2

WZROST ZAANGAŻOWANIA SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW

2.1 WSPARCIE POWSTAWANIA I ROZWOJU INICJATYW SPOŁECZNYCH	2.1.1 Wsparcie lokalnych inicjatyw obywatelskich 2.1.2 Działania mieszkańców na rzecz działalności społecznej, kulturalnej i sportowej
---	---

<p>WSKAŹNIKI:</p> <p>1. Produktu:</p> <p>a) realizacja 40 projektów w ramach Małych Grantów,</p> <p>b) zorganizowanie 10 szkoleń zapoznających mieszkańców ze sposobami zdobycia środków w ramach LGD.</p> <p>2. Rezultatu:</p> <p>a) zwiększenie ilości atrakcji kulturalno - edukacyjnych na obszarze objętym LSR,</p> <p>b) wzrost ilości osób zaangażowanych w działania społeczne na terenie LGD.</p> <p>3. Oddziaływania:</p> <p>a) wzrost aktywności mieszkańców w zakresie zdobywania środków pomocowych,</p> <p>b) zainteresowanie mieszkańców specyfiką działania LGD.</p>	
---	--

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Projekty współpracy	Działalność LGD
<ul style="list-style-type: none"> • Przedsięwzięcia gospodarcze na rzecz wsparcia rozwoju inicjatyw obywatelskich 	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsięwzięcia gospodarcze na rzecz wsparcia rozwoju inicjatyw obywatelskich 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja Planów Odnowy Miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja imprez kulturalnych • Lokalne inicjatywy obywatelskie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich • Strony internetowe i materiały promocyjne lokalnych atrakcji turystycznych i miejsc wypoczynku • Wspieranie samoorganizacji ludności na obszarach wiejskich • Zagospodarowanie centrów wsi, szlaków turystycznych, lokalnych atrakcji turystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedsięwzięcia na rzecz wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego na obszarach wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbudowanie zainteresowania i konsolidacja społeczności wokół Lokalnej Grupy Działania "Dorzecze Bobrzy" • Działalność szkoleniowa na rzecz inicjatyw wiejskich (aktywizacja) • Działalność promocyjna na rzecz inicjatyw obywatelskich oraz mieszkańców • Pobudzenie zaangażowania mieszkańców gmin w realizację LSR • Wykorzystanie potencjału ludzkiego mieszkańców gmin w realizacji LSR • Wzrost poziomu wiedzy o terenie, na którym znajduje się LGD

**CEL OGÓLNY 3
WSPARANIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GOSPODARCZEGO**

<p>3.1 NOWE I EKOLOGICZNE MIEJSCA PRACY</p> <p>WSKAŹNIKI:</p> <p>1. Produktu:</p> <p>a) powstanie 20 nowych miejsc pracy w ramach wykorzystania środków dla przedsiębiorców,</p> <p>b) zrealizowanie co najmniej 2 projektów na rzecz ekorozwoju obszaru objętego LSR,</p> <p>c) zrealizowanie co najmniej 2 projektów z użyciem nowych technologii na terenie objętym LSR.</p> <p>2. Rezultatu:</p> <p>a) zmniejszenie bezrobocia na terenie LGD,</p> <p>b) wzrost inwestycji w ekologię i nowe technologie na terenie objętym LSR.</p> <p>3. Oddziaływania:</p> <p>a) wzrost aktywności przedsiębiorców w kierunku zdobywania środków pomocowych,</p>	<p>3.1.1 Wsparcie rozwoju gospodarczego i powstawania nowych miejsc pracy</p> <p>3.1.2 Działania na rzecz ekorozwoju</p> <p>3.1.3 Działania na rzecz wprowadzania nowych technologii</p>
---	--

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Projekty współpracy	Działalność LGD
<ul style="list-style-type: none"> • Działania na rzecz tworzenia nowych, ekologicznie czystych miejsc pracy • Wprowadzanie nowych technologii na obszarze LGD • Działania na rzecz upowszechnienia selektywnej zbiórki odpadów • Działania na rzecz wprowadzania odnawialnych źródeł energii • Działania gospodarcze związane z wykorzystaniem lokalnych zasobów 	<ul style="list-style-type: none"> • Działania na rzecz tworzenia nowych, ekologicznie czystych miejsc pracy • Wprowadzanie nowych technologii na obszarze LGD • Działania na rzecz upowszechnienia selektywnej zbiórki odpadów • Działania na rzecz wprowadzania odnawialnych źródeł energii • Działania gospodarcze związane z wykorzystaniem lokalnych zasobów • Tworzenie infrastruktury związanej z energią odnawialną 	<ul style="list-style-type: none"> • Działania na rzecz upowszechniania zachowań proekologicznych, • Działania szkoleniowe na rzecz lokalnej przedsiębiorczości • Działania na rzecz wprowadzania i upowszechniania odnawialnych źródeł energii • Tworzenie infrastruktury kanalizacyjnej miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja imprez promocyjnych związanych z ekologią • Działania szkoleniowe związane z rozwojem przedsiębiorczości 	<ul style="list-style-type: none"> • Działania na rzecz wprowadzania i upowszechniania odnawialnych źródeł energii 	<ul style="list-style-type: none"> • Promocja proekologicznych zachowań społecznych • Szkolenia zawodowe, w zakresie przedsiębiorczości i wprowadzania energii odnawialnej • Poprawa wizerunku Lokalnej Grupy Rozwoju • Zapewnienie sprawnej i efektywnej pracy LGD

6. Spójność specyfiki obszaru z celami LGD

Cele ogólne i szczegółowe wynikają bezpośrednio z analizy specyfiki obszaru LGD. Stanowią one swoistą kontynuację celów zawartych we wcześniej realizowanej w ramach Pilotażowego Programu Leader+ Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich LGD „Dorzecze Bobrzy” oraz uwag i propozycji partnerów składanych w trakcie realizacji programu i na etapie tworzenia LSR.

Cel ogólny 1 „**DORZECZE BOBRZY**” – **TURYSTYCZNĄ PERŁĄ GÓR ŚWIĘTOKRZYSKICH** bezpośrednio nawiązuje do wykorzystania bogatych zasobów turystycznych i kulturowych regionu i utworzenia na ich bazie markowych produktów turystycznych oraz szerokiej promocji i wsparcia rozwoju sektora usług turystycznych. Realizacja tego celu oparta jest na następujących zasobach obszaru LGD „Dorzecze Bobrzy”:

Położenie

- Atrakcyjne ukształtowanie terenu – zachodnia część Gór Świętokrzyskich, umożliwiające wykorzystanie we wszystkich porach roku (wiosna – jesień: turystyka piesza, rowerowa i konna, zima: narciarstwo)
- Położenie na terenie Suchedniowsko – Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego i Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego
- Dorzecze Bobrzy – malowniczo położona rzeka wraz z dopływami

Przyroda

- Dąb Bartek
- Duża lesistość terenów, różnorodność flory i fauny
- Liczne rezerваты i zabytki przyrody ożywionej i nieożywionej
- Liczne odsłonięcia (pozostałości kamieniołomów) i wychodnie skalne
- Rezerwat Chelosiowa Jama z najdłuższą poza Tatrami jaskinią w Polsce
- Rezerwat Moczydło ze śladami górnictwa kruszcowego
- Góra Stokówka – pomnik przyrody

Tradycja i historia

- Atrakcyjne zabytki Staropolskiego Okręgu Przemysłowego oraz pozostałości XVI-XVIII wiecznych sztolni górniczych i techniki hutniczej
- Ślady obecności Wielkich Polaków (Żeromski, Kołłątaj, Sienkiewicz, Staszic, Hubal-Dobrzański)
- Bogactwo zabytków sakralnych (m.in. malowniczo położonych zabytkowych kaplic i kapliczek)
- Bogate tradycje ludowe (zespoły folklorystyczne, twórcy ludowi)
- Obecność uznanych artystów

- Atrakcyjne ruiny pałacu w Podzamczu Piekoszowskim
- Ślady przedchrześcijańskich miejsc kultu
- Bogate ślady obecności dinozaurów
- Ślady martyrologii i partyzantki

Tradycje i atrakcje dla turystyki zimowej

- Wyciągi narciarskie na zboczach Góry Wykieńskiej (Łajscowej)
- Tory narciarstwa klasycznego na zboczu Góry Grodowej, duże tradycje narciarstwa biegowego
- Skocznie narciarskie K=30 i K=60 (nieczynne), duże tradycje skoków narciarskich

Istniejące szlaki turystyczne

- Główny szlak czerwony – pieszy Gór Świętokrzyskich
- Świętokrzyski Szlak Górskiej Turystyki Jeździeckiej
- Żółty szlak im. Juliusza Brauna: Wierna Rzeka – Chęciny
- Szlak czarny – Piekoszów – Zgórskie Góry
- System 3 oznaczonych tras rowerowych w Gminie Piekoszów
- Geologiczna ścieżka dydaktyczno - przyrodnicza
- Lokalne szlaki piesze i rowerowe

Cel ogólny 2 **WZROST ZAANGAŻOWANIA SPOŁECZNEGO MIESZKAŃCÓW** wynika bezpośrednio z analizy SWOT dotyczących spraw społecznych, gdzie dostrzegalny jest na wszystkich obszarach wiejskich, łącznie z Regionem „Dorzecza Bobrzy” niewielkie zainteresowanie wspólnymi działaniami społecznymi, szczególnie ludzi młodych. Pomoc w przygotowaniu ofert dla ludzi młodych szczególnie jeśli chodzi o zagospodarowanie czasu wolnego, może być jedną z metod zatrzymania odpływu młodych ludzi do miast i powstrzymania starzenia się społeczeństwa. Rolę taką mogą przyjąć istniejące i przyszłe lokalne inicjatywy społeczne, których rozwój jest ograniczony przez kłopoty organizacyjne, a przede wszystkim finansowe. Ważne jest też doprowadzenie do współpracy lokalnych inicjatyw pozarządowych i doprowadzenie do integracji wszystkich środowisko mieszkańców regionu „Dorzecza Bobrzy”.

Cel ogólny 3 **WSPARANIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GOSPODARCZEGO** jest bezpośrednią konsekwencją uznanych za najważniejsze słabych strony w Analizie SWOT, „Brak nowych miejsc pracy, szczególnie dla młodzieży”, „Mała dostępność funduszy zewnętrznych na inwestycje tworzące nowe miejsca pracy, skomplikowane procedury ich przyznawania”, „Dominująca pozycja rolnictwa – głównie niskoobszarowych gospodarstw rolnych nie będących głównym źródłem utrzymania”. Szansą na poprawę tego stanu rzeczy może być wsparcie aktywności gospodarczej mieszkańców.

7. UZASADNIENIE PODEJŚCIA ZINTEGROWANEGO DLA PLANOWANYCH W RAMACH LSR PRZEDSIĘWZIĘĆ

Zintegrowane podejście w ramach LSR wynika z możliwości realizacji poszczególnych przedsięwzięć w sposób skorelowany przez różne typy podmiotów, wchodzących w skład LGD. Dotyczy to wszystkich celów.

Podejście zintegrowane w ramach LSR i sformułowanych w jej ramach przedsięwzięć przejawia się w następujących aspektach:

- **integracja podmiotów** różnych sektorów – realizacja kolejnych przedsięwzięć wymaga aktywnego włączenia się podmiotów reprezentujących różne miejscowości i różne sektory;
- **integracja obszaru** – wśród proponowanych przedsięwzięć preferowane są te, które obejmują swoim zasięgiem cały obszar LGD; nawet w sytuacji, gdyby charakter pojedynczego projektu ograniczał jego zasięg przestrzennie, powinien on stanowić część większego systemu (np. projekty turystyczne realizowane w ramach szlaków turystycznych, czy też bazy informacyjne prezentujące informacje o konkretnych obiektach czy usługach, ale zawierające analogiczne dane o wszystkich miejscowościach obszaru);
- **integracja funkcji** – w ramach strategii dąży się do integrowania rozwoju w wymiarach środowiskowym, społecznym, kulturowym, przestrzennym, gospodarczym; wszystkie te wymiary współzależą od siebie, a realizacja przedsięwzięć w ramach jednego wymiaru sprzyja osiągnięciu celów w innych wymiarach.

8. UZASADNIENIE PODEJŚCIA INNOWACYJNEGO DLA PLANOWANYCH W RAMACH LSR PRZEDSIĘWZIĘĆ

Innowacyjność w LSR może być postrzegana w kilku płaszczyznach:

- **innowacyjność produktowa** przejawiająca się w:
  - wspieraniu kreowania nowych produktów turystycznych i rekreacyjnych przy wykorzystaniu istniejących zasobów lokalnych, w szczególności historycznych, kulturalnych i przyrodniczych
  - wspólnej działalności wszystkich sektorów skupionych w LGD na rzecz realizacji założonych celów
- **innowacyjność technologiczna**, odnosząca się do:
  - wykorzystywania nowoczesnych technologii ekologicznych w powstawaniu nowych miejsc pracy
  - przywracania tradycyjnych metod wytwarzania dóbr konsumpcyjnych z zastosowaniem nowoczesnych technologii w celu wytwarzania wysoko konkurencyjnych produktów lokalnych,
- **innowacyjność procesowa** polegająca na:
  - nowym zorganizowaniu współpracy pomiędzy podmiotami lokalnymi,
  - tworzeniu trwałych powiązań pomiędzy lokalnymi podmiotami,
- **edukacja kreatywna** dotycząca:
  - wzmacniania kompetencji młodych ludzi do generowania i realizowania pomysłów na własny biznes,

- poznawania doświadczeń innych obszarów wiejskich we wdrażaniu niekonwencjonalnych rozwiązań.

9. OKREŚLENIE PROCEDURY OCENY ZGODNOŚCI PROJEKTÓW Z LSR I WYBORU PROJEKTÓW PRZEZ LGD

OPIS PROCESU WYBORU OPERACJI FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU

KROK 1.

Zarząd LGD rozpisuje konkursy na nabór wniosków w poszczególnych działaniach. Informacje o konkursach oraz niezbędne dokumenty dla projektodawców zostają umieszczone na stronach internetowych LGD oraz gmin uczestniczących w projekcie. Informacje o konkursach zostają również podane do wiadomości w prasie lokalnej. Informacja konkursowa będzie zawierała:

- Temat konkursu
- Termin składania wniosków
- Miejsce składania wniosku
- Wzór formularza wniosku
- Kryteria wyboru
- Wykaz niezbędnych załączników
- Limit dostępnych środków

KROK 2.

Projektodawca – samodzielnie, przy współpracy pracownika biura LGD lub przy współpracy innej instytucji – przygotowuje projekt o dofinansowanie i składa go wraz z niezbędnymi załącznikami do Biura LGD w wyznaczonym w zasadach konkursu terminie.

KROK 3.

Biuro LGD dokonuje wstępnej oceny projektu pod względem:

1. Spełnienia kryteriów dostępu i zgodności z LSR
2. Spełnienia kryteriów wyboru dla poszczególnych działań PROW

W przypadku niespełnienia któregokolwiek z kryteriów – projektodawca zostaje poinformowany o nieprawidłowościach.

KROK 4.

Projekty spełniające kryteria zostają podane do publicznej wiadomości dla członków LGD w formie prezentacji, przygotowanej przez projektodawców na Walnym zebraniu Członków LGD, zwołanym przez zarząd Stowarzyszenia. WZD nie podejmuje decyzji o wyborze projektu, spotkanie to ma charakter informacyjny, a jego zwołanie ma za zadanie spowodowanie jak największej przejrzystości działań LGD.

KROK 5.

RADA LGD na otwartym posiedzeniu dokonuje oceny merytorycznej złożonych wniosków pod względem spełnienia lokalnych kryteriów wyboru oraz zgodności z celami LSR. RADA podejmuje uchwałę o wyborze lub odrzuceniu projektu. W przypadku odrzucenia – wniosek zostaje zwrócony projektodawcy. W przypadku przyjęcia – wniosek zostaje skierowany do instytucji wdrażającej – Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa lub Samorządu Województwa (Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego). Rada obraduje na podstawie regulaminu, który stanowi załącznik do LSR.

KROK 6.

Instytucja wdrażająca dokonuje oceny **formalnej** wniosku i podpisuje umowę na realizację projektu z projektodawcą.

PROCEDURA OCENY ZGODNOŚCI OPERACJI Z LSR

Procedura oceny zgodności projektu z LSR polega na dokonaniu oceny zgodności celów i zakresu operacji z celami ogólnymi, szczegółowymi i przedsięwzięciami zapisanymi w LSR przez członków Rady. Ocena zgodności z LSR jest dokonywana indywidualnie przez członków Rady (na podstawie instrukcji) poprzez wypełnienie imiennej karty oceny zgodności. Uznanie operacji za zgodną z LSR skutkuje przekazaniem operacji do dalszej oceny wg lokalnych kryteriów wyboru. Operacja, która nie zostanie uznana za zgodną z LSR nie podlega dalszej ocenie. Operacja zostanie uznana za zgodną z LSR jeżeli będzie zgodna z: co najmniej jednym celem ogólnym, co najmniej jednym celem szczegółowym oraz co najmniej jednym przedsięwzięciem zapisanym w LSR. Szczegóły w Uchwale Zarządu Stowarzyszenia z dnia 12 stycznia 2009r.

PROCEDURA OCENY OPERACJI NA PODSTAWIE LOKALNYCH KRYTERIÓW

Procedura oceny na podstawie lokalnych kryteriów wyboru polega na dokonaniu oceny operacji zakwalifikowanych wcześniej, jako zgodnych z LSR na podstawie specyficznych dla LGD, lokalnych kryteriów wyboru. Jej zasadniczym celem jest wybór operacji, które w największym stopniu mogą realizować założenia LSR. Ze względu na różne cele i charakter poszczególnych działań (odnowa wsi, różnicowanie, mikroprzed-

siębiorstwa oraz małe projekty) stosowane będą różne zestawy lokalnych kryteriów wyboru. Ocena dokonywana jest indywidualnie przez członków Rady na imiennych kartach oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru. Miejsce operacji na liście rankingowej określi średnia arytmetyczna wszystkich indywidualnych ocen członków Rady.

Karty oceny merytorycznej operacji

Miejsce na pieczęć	KARTA OCENY operacji według lokalnych kryteriów dla Działania: Różnicowanie w kierunku działalności nie rolniczej	KO nr 2.1
		Wersja: 1.1
		Strona 1 z 1
Nr konkursu		
Termin rozpatrywania wniosku		
Imię i nazwisko oceniającego		
Nr wniosku		
Wnioskodawca		
Nazwa operacji		
Kryterium oceny operacji	Przyznana ocena	Uzasadnienie/Uwagi¹
1. Wnioskodawca ma udokumentowane doświadczenie w realizacji projektów: <ul style="list-style-type: none"> ● Projekty pomocowe dla rolników: Nie – 0 pkt. Tak – 5 pkt. 		
2. Wnioskowana kwota wynosi: <ul style="list-style-type: none"> ● do 50 tys. zł – 10 pkt., ● powyżej 50 tys. – 5 pkt. 		
3. Powierzchnia gospodarstwa, które posiada lub w którym pracuje wnioskodawca: <ul style="list-style-type: none"> ● do 2 ha – 10 pkt., ● 2 ha – 5 ha – 5 pkt., ● Powyżej 5 ha – 0 pkt. 		
4. Realizacja operacji spowoduje utworzenie, w przeliczeniu na pełne etaty średniowieczne: <ul style="list-style-type: none"> ● Powyżej 3 miejsc pracy – 10 pkt, ● Od 1 do 3 miejsc pracy – 5 pkt. 		
5. Operacja ma innowacyjny charakter – 0 lub 5 pkt.		
6. Operacja jest komplementarna (uzupełniająca) w stosunku do innych operacji/projektów realizowanych na obszarze wdrażania LSR – 0 lub 5 pkt.		
7. Działalność której dotyczy operacja, jest oparta o wykorzystanie lokalnych zasobów albo lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego lub przyrodniczego – 0 lub 5 pkt.		
Suma przyznanych punktów		

.....
data

.....
czytelny podpis oceniającego

Miejsce na pieczęć	KARTA OCENY operacji według lokalnych kryteriów dla Działania: Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	KO nr 2.2
		Wersja: 1.1
		Strona 1 z 1
Nr konkursu		
Termin rozpatrywania wniosku		
Imię i nazwisko oceniającego		
Nr wniosku		
Wnioskodawca		
Nazwa operacji		
Kryterium oceny operacji	Przyznana ocena	Uzasadnienie/Uwagi¹
1. Wnioskodawca ma udokumentowane doświadczenie w realizacji projektów: <ul style="list-style-type: none"> • Projekty pomocowe dla przedsiębiorców – Nie – 0 pkt. Tak – 5 pkt. 		
2. W ostatnim roku obrotowym wnioskodawca zatrudniał średniorocznie: <ul style="list-style-type: none"> • 1-2 pracowników – 10 pkt., • 3-5 pracowników – 5 pkt. • Powyżej 5 pracowników – 2 pkt. 		
3. Wnioskowana kwota pomocy wynosi: <ul style="list-style-type: none"> • Poniżej 50 tys. zł – 10 pkt., • Od 50 do 100 tys. zł – 7 pkt., • Od 100 do 150 tys. zł – 4 pkt. 		
4. Realizacja operacji spowoduje utworzenie, w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne: <ul style="list-style-type: none"> • Powyżej 5 miejsc pracy – 10 pkt. • Od 3 – 5 miejsc pracy – 7 pkt. • Od 1 – 2 miejsc pracy – 4 pkt. 		
5. Operacja ma innowacyjny charakter – 0 lub 5 pkt.		
6. Operacja jest komplementarna (uzupełniająca) w stosunku do innych operacji/projektów realizowanych na obszarze wdrażania LSR – 0 lub 5 pkt.		
7. Działalność której dotyczy operacja, jest oparta o wykorzystanie lokalnych zasobów albo lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego lub przyrodniczego – 0 lub 5 pkt.		
Suma przyznanych punktów		

.....
data

.....
czytelny podpis oceniającego

Miejsce na pieczęć	KARTA OCENY operacji według lokalnych kryteriów dla Działania: Odnowa i rozwój wsi	KO nr 2.3
		Wersja: 1.1
		Strona 1 z 1
Nr konkursu		
Termin rozpatrywania wniosku		

Imię i nazwisko oceniającego		
Nr wniosku		
Wnioskodawca		
Nazwa operacji		
Kryterium oceny operacji	Przyznana ocena	Uzasadnienie/Uwagi¹
1. Wnioskodawca ma udokumentowane doświadczenie w realizacji projektów: <ul style="list-style-type: none"> Projekty pomocowe dla mieszkańców – Nie – 0 pkt. Tak – 5 pkt. 		
2. Wnioskowana kwota pomocy wynosi: <ul style="list-style-type: none"> Od 50 – 150 tys. zł – 10 pkt., Od 150 do 300 tys. zł – 7 pkt., Od 300 do 500 tys. zł – 4 pkt. 		
3. Operacja realizowana jest: <ul style="list-style-type: none"> W miejscowości do 1000 mieszkańców – 10 pkt. W miejscowości powyżej 1000 mieszkańców – 5 pkt. 		
4. Operacja jest komplementarna (uzupełniająca) w stosunku do innych operacji/projektów realizowanych na obszarze wdrażania LSR – 0 lub 5 pkt.		
5. Adresatami projektu są ludzie młodzi (pobudzenie aktywności ludzi młodych): <ul style="list-style-type: none"> Tak – 5 pkt. Nie – 0 pkt. 		
6. Charakter projektu: <ul style="list-style-type: none"> Niedochodowy – 5 pkt., Dochodowy – 0 pkt. 		
Suma przyznanych punktów		

.....
data

.....
czytelny podpis oceniającego

Miejsce na pieczęć	KARTA OCENY operacji według lokalnych kryteriów dla Działania: Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju – małe projekty	KO nr 2.4
		Wersja: 1.1
		Strona 1 z 1
Nr konkursu		
Termin rozpatrywania wniosku		
Imię i nazwisko oceniającego		
Nr wniosku		
Wnioskodawca		
Nazwa operacji		
Kryterium oceny operacji	Przyznana ocena	Uzasadnienie/Uwagi¹
1. Wnioskodawca ma udokumentowane doświadczenie w realizacji projektów:		

<ul style="list-style-type: none"> Projekty pomocowe dla mieszkańców – Nie – 0 pkt. Tak – 5 pkt. 		
2. Operacja będzie realizowana: <ul style="list-style-type: none"> Z udziałem partnera – 5 pkt. Bez udziału partnera – 0 pkt. 		
3. Wnioskowana kwota pomocy wynosi: <ul style="list-style-type: none"> Do 10 tys. zł – 10 pkt., Od 10 – 20 tys. zł – 7 pkt., Powyżej 20 tys. zł – 4 pkt. 		
4. Operacja realizowana jest: <ul style="list-style-type: none"> W miejscowości do 1000 mieszkańców – 10 pkt. W miejscowości powyżej 1000 mieszkańców – 5 pkt. 		
5. Operacja jest komplementarna (uzupełniająca) w stosunku do innych operacji/projektów realizowanych na obszarze wdrażania LSR – 0 lub 5 pkt.		
6. Adresatami projektu są ludzie młodzi (pobudzenie aktywności ludzi młodych): <ul style="list-style-type: none"> Tak – 5 pkt. Nie – 0 pkt. 		
7. Charakter projektu: <ul style="list-style-type: none"> Niedochodowy – 5 pkt. Dochodowy – 0 pkt. 		
Suma przyznanych punktów		

.....
data

.....
podpis oceniającego

Gdy na listach rankingowych w poszczególnych działaniach znajdzie się więcej niż jedna oferta (wniosek) o tej samej ilości punktów o kolejności decyduje wyższy wkład własny beneficjenta.

W przypadku zaistnienia potrzeby zmiany kryteriów wyboru czynności tej dokonuje Zarząd Stowarzyszenia poprzez stosowną uchwałę. Zmienione lokalne kryteria wyboru będą obowiązywać dla konkursów ogłoszonych po dniu zatwierdzenia zmian (data przyjęcia uchwały).

PROCEDURA ODWOŁAWCZA OD DECYZJI RADY

Każdy wnioskodawca ma prawo do odwołania się od decyzji Organu Decyzyjnego – Rady.

Odwołanie ma postać wniosku do Rady o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji, wg wzoru udostępnionego przez Biuro LGD. Jedynym organem uprawnionym do rozpatrywania odwołań jest Rada. Wnioskodawca po otrzymaniu pisma informującego o nie zakwalifikowaniu operacji do dofinansowania ma prawo w terminie 5 dni kalendarzowych złożyć pisemny wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji. Decyduje data doręczenia pisma informującego o nie zakwalifikowaniu operacji do dofinansowania. W tym samym terminie wnioskodawcy przysługuje prawo wglądu do protokołu oceny w siedzibie Biura LGD. Odwołanie podlega na ponownym rozpatrzeniu przez Radę wniosku o dofinansowanie operacji na najbliższym posiedzeniu.

Wniosek o ponowne rozpatrzenie operacji pozostaje bez rozpatrzenia w przypadku gdy:

a) został wniesiony po upływie określonego terminu

b) został wniesiony przez nieuprawniony podmiot, tzn. nie będący wnioskodawcą, którego wniosek o dofinansowanie operacji podlegał ocenie

c) nie zawierał pisemnego uzasadnienia lub innych danych wymaganych we wniosku o ponowne rozpatrzenie.

Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji musi zostać szczegółowo uzasadniony. W momencie ponownego rozpatrywania wniosku o dofinansowanie operacji członkowie Rady rozpatrują wniosek na podstawie kryteriów obowiązujących w danym konkursie i tylko w tych jego elementach, których dotyczy uzasadnienie podane przez wnioskodawcę.

Wniosek o dofinansowanie operacji, który w wyniku ponownego rozpatrzenia uzyskał liczbę punktów, która kwalifikowałaby go do objęcia dofinansowaniem w danym naborze zyskuje prawo dofinansowania w ramach dostępnych środków.

Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie konkretnej operacji może zostać złożony tylko jeden raz. O wynikach ponownego rozpatrzenia wniosku wnioskodawca zostaje poinformowany w terminie 14 dni od dnia posiedzenia Rady, na którym wniosek był rozpatrywany. Decyzja Rady jest decyzją ostateczną nie podlegającą kolejnemu odwołaniu.

10. BUDŻET LSR DLA KAŻDEGO ROKU JEJ REALIZACJI

BUDŻET OGÓŁEM LSR "DORZECZE BOBRZY" ŚRODKI PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007 – 2013

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ilość mieszkańców	kwota na 1 mieszkańca	Ogółem
WDRAŻANIE LOKALNYCH STRATEGII ROZWOJU	57219	116,00 zł	6 637 404,00 zł
WDRAŻANIE PROJEKTÓW WSPÓŁPRACY	57219	3,00 zł	171 657,00 zł
FUNKCJONOWANIE LGD, NABYWANIE UMIEJĘTNOŚCI I AKTYWIZACJA	57219	29,00 zł	1 659 351,00 zł
OGÓŁEM	57219	148,00 zł	8 468 412,00 zł

BUDŻET Z PODZIAŁEM NA LATA REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ

Lata realizacji LSR	4.1/413 - Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					4.21 Wdrażanie projektów współpracy	4.31 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, w tym:			Razem Oś 4
	operacje spełniające warunki przyznania pomocy dla działań:			małe projekty	Razem 4.1/413		funkcjonowanie LGD (koszty bieżące)	nabywanie umiejętności i aktywizacja	Razem 4.31	
	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikro-przedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2008-2009	0,00	497 709,60	1 991 000,00	0,00	2 488 709,60	0,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	2 725 714,08
2010	0,00	0,00	1 990 838,00	497 709,60	2 488 547,60	0,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	2 725 552,08
2011	331 806,80	0,00	0,00	0,00	331 806,80	85 845,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	654 656,28
2012	0,00	497 709,60	0,00	497 709,60	995 419,20	85 812,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	1 318 235,68
2013	332 920,80	0,00	0,00	0,00	332 920,80	0,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	569 925,28
2014	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		181 431,00	55 573,48	237 004,48	237 004,48
2015							181 675,00	55 649,12	237 324,12	237 324,12
2008-2015	664 727,60	995 419,20	3 981 838,00	995 419,20	6 637 404,00	171 657,00	1 270 261,00	389 090,00	1 659 351,00	8 468 412,00

**BUDŻET Z PODZIAŁEM NA LATA REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ ORAZ WKŁADEM
WŁASNYM BENEFICJENTÓW**

Rok	Kategoria kosztu / wydatku	Działania osi 4 Leader											Razem os 4
		4.1/413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					4.21 Wdrażanie projektów współpracy			4.31 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania			
		Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikro-przedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Razem 4.1/413	Przygotowanie projektów współpracy	Realizacja projektów współpracy	Razem 4.21	Funkcjonowanie LGD (koszty bieżące)	Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Razem 4.31	
2008-2009	całkowite	0,00	995 419,20	2 700 000,00	0,00	3 695 419,20	0,00	0,00	0,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	3 932 423,68
	kwalfikowalne	0,00	995 419,20	2 700 000,00	0,00	3 695 419,20	0,00	0,00	0,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	3 932 423,68
	do refundacji	0,00	497 709,60	1 991 000,00	0,00	2 488 709,60	0,00	0,00	0,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	2 725 714,08
2010	całkowite	0,00	0,00	2 700 000,00	750 000,00	3 450 000,00	0,00	0,00	0,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	3 687 004,48
	kwalfikowalne	0,00	0,00	2 700 000,00	750 000,00	3 450 000,00	0,00	0,00	0,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	3 687 004,48
	do refundacji	0,00	0,00	1 990 838,00	497 709,60	2 488 547,60	0,00	0,00	0,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	2 725 552,08
2011	całkowite	663 613,60	0,00	0,00	0,00	663 613,60	28 615,00	57 230,00	85 845,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	986 463,08
	kwalfikowalne	663 613,60	0,00	0,00	0,00	663 613,60	28 615,00	57 230,00	85 845,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	986 463,08
	do refundacji	331 806,80	0,00	0,00	0,00	331 806,80	28 615,00	57 230,00	85 845,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	654 656,28
2012	całkowite	0,00	995 419,20	0,00	750 000,00	1 745 419,20	28 604,00	57 208,00	85 812,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	2 068 235,68
	kwalfikowalne	0,00	995 419,20	0,00	750 000,00	1 745 419,20	28 604,00	57 208,00	85 812,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	2 068 235,68
	do refundacji	0,00	497 709,60	0,00	497 709,60	995 419,20	28 604,00	57 208,00	85 812,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	1 318 235,68
2013	całkowite	665 841,60	0,00	0,00	0,00	665 841,60	0,00	0,00	0,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	902 846,08
	kwalfikowalne	665 841,60	0,00	0,00	0,00	665 841,60	0,00	0,00	0,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	902 846,08
	do refundacji	332 920,80	0,00	0,00	0,00	332 920,80	0,00	0,00	0,00	181 431,00	55 573,48	237 004,48	569 925,28
2014	całkowite	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				181 431,00	55 573,48	237 004,48	237 004,48
	kwalfikowalne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				181 431,00	55 573,48	237 004,48	237 004,48
	do refundacji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				181 431,00	55 573,48	237 004,48	237 004,48
2015	całkowite									181 675,00	55 649,12	237 324,12	237 324,12
	kwalfikowalne									181 675,00	55 649,12	237 324,12	237 324,12
	do refundacji									181 675,00	55 649,12	237 324,12	237 324,12
2008-2015	całkowite	1 329 455,20	1 990 838,40	5 400 000,00	1 500 000,00	10 220 293,60	57 219,00	114 438,00	171 657,00	1 270 261,00	389 090,00	1 659 351,00	12 051 301,60
	kwalfikowalne	1 329 455,20	1 990 838,40	5 400 000,00	1 500 000,00	10 220 293,60	57 219,00	114 438,00	171 657,00	1 270 261,00	389 090,00	1 659 351,00	12 051 301,60
	do refundacji	664 727,60	995 419,20	3 981 838,00	995 419,20	6 637 404,00	57 219,00	114 438,00	171 657,00	1 270 261,00	389 090,00	1 659 351,00	8 468 412,00

11. OPIS PROCESU PRZYGOTOWYWANIA LSR

Lokalna Strategia Rozwoju LGD „Dorzecze Bobrzy” jest zaktualizowaną wersją Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich LGD, która była realizowana w ramach II Schematu Pilotażowego Programu Leader+.

ZSROW był przygotowywany w latach 2005 – 2006 w ramach I Schematu PPL+ dla obszaru 4 gmin, jakie pierwotnie tworzyły LGD „Dorzecze Bobrzy” – Miedziana Góra, Mniów, Strawczyn i Zagnańsk. ZSROW, podobnie jak i cała LGD „Dorzecze Bobrzy” został rozszerzony o obszar Gminy Piekoszów w styczniu 2007 roku. W kwietniu tegoż roku nastąpiło podpisanie umowy na realizację II Schematu Pilotażowego Programu Leader +. Tryb przygotowania ZSROW został opisany w punkcie 1.2 niniejszej LSR „Opis Procesu Budowania Partnerstwa”.

W trakcie realizacji ZSROW w ramach II schematu PPL+ na bieżąco zgłaszano wiele wniosków i pomysłów do realizacji w dalszym etapie działania LGD. Część z nich została uwzględniona w zapisach niniejszej strategii.

Diagnozę uwarunkowań rozwojowych w LSR obszaru LGD Dorzecze Bobrzy wypracowano w trakcie spotkań Zarządu LGD oraz przedstawicielami Rady LGD.

Uspołecznienie opracowania LSR odbyło się w trakcie warsztatów LGD, które zostały zorganizowane w poszczególnych gminach – członkach LGD. W sumie zrealizowano 5 spotkań warsztatowych, dzięki czemu zapewniono środowiskom lokalnym z każdej gminy możliwość udziału w procesie planowania strategicznego. Tematem warsztatów było aktualizacja założeń do LSR i przygotowanie do wdrażania strategii przez LGD, w tym wybór kandydatów na członków do rady Stowarzyszenia. Stronę internetową LGD wykorzystano do zamieszczania pomysłów, które zdaniem zgłaszających powinny zostać uwzględnione w LSR (www.dorzeczebobrzy.pl – zakładka „Wstępne fiszki projektowe do Lokalnej Strategii Rozwoju LGD 'Dorzecze Bobrzy'”).

Zasady zarządzania wdrażaniem strategii (określono potrzeby związane z wdrażaniem zdefiniowanych działań, procedury wdrażania strategii z naciskiem na partnerstwo lokalne, procedury aktualizacji strategii oraz harmonogram jej wdrażania) wypracowano po odbytych warsztatach strategicznych na spotkaniach w gronie Zarządu LGD.

Projekt strategii został zaakceptowany przez Zarząd LGD w dniu 3 stycznia 2009r. i na jego podstawie przeprowadzono konsultacje z członkami LGD. Ostateczną wersję LSR przyjęto w dniu 5 stycznia 2009r.

12. OPIS PROCESU WDRAŻANIA I AKTUALIZACJI LSR

Za proces wdrażania LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU LGD „DORZECZE BOBRZY” odpowiedzialne jest Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „DORZECZE BOBRZY”

Władze Stowarzyszenia odpowiadają za powierzone jej środki publiczne i ich wykorzystanie zgodnie z zaplanowanymi działaniami .

W procesie wdrażania i aktualizacji LSR biorą udział następujące organy Stowarzyszenia:

- Zarząd Stowarzyszenia wraz z biurem, odpowiadająca za całokształt bieżących działań LGD
- Rada Stowarzyszenia
- Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia
- Komisja Rewizyjna Stowarzyszenia

Najważniejszym celem Stowarzyszenia LGD jest aktywizacja lokalnej społeczności w celu działania na rzecz rozwoju obszaru LGD zgodnie z założeniami przyjętymi w Strategii.

Głównym celem środków pochodzących z programu „LEADER” jest aktywizacja lokalnej społeczności, tak, by w jak największym stopniu stymulowała ona rozwój lokalny obszaru objętego LSR. Dlatego proces wdrażania i aktualizacji LSR powinien tę zasadę realizować - uwzględniając jak najszerszy udział partnerów LGD i mieszkańców.

Podstawowym elementem, jest wszechstronna informacja i promocja LSR, która pozwoli na płynne wdrażanie tego dokumentu. W tym celu należy na bieżąco aktualizować stronę internetową Stowarzyszenia (www.dorzeczebobrzy.pl), która ma to zadanie spełniać. Na stronie WWW zawarte są wszystkie aktualności, dokumenty, fotografie dotyczące LSR, procesu jej powstawania, wdrażania i aktualizacji, raporty. Funkcjonować również powinno forum dyskusyjne. kwestii. Systematycznie powinny ukazywać się informacje w lokalnej prasie, radio i TV.

W procesie wdrażania niniejszej strategii postawiono również na aktywowanie i motywowanie mieszkańców. Zaplanowane działania przewidują cykliczne imprezy, spotkania, warsztaty, które, oprócz walorów integracyjnych, przyniosą materiał informacyjny na temat poglądów społecznych na podejmowane działania.

Biuro LGD będzie otwarte dla mieszkańców – pracownicy będą przyjmowali wnioski i postulaty, które mogą przyczynić się do lepszej realizacji zapisów LSR.

Cała procedura przyjmowania wniosków, ich oceny, przyznawania dotacji zostanie opracowana w możliwie najprostszy sposób – uczyniono to po to, by ułatwić zainteresowanym podmiotom składanie wniosków, a przez to realizację Strategii. Dodatkowo pracownicy LGD będą służyć bezpłatną pomocą przy wypełnianiu wniosków, udzielać porad, wskazywać źródła dofinansowania.

Działania informacyjno – promocyjne mają na celu również aktualizację LSR. Wymienić tutaj można uprawnienia Rady do przesuwania środków pomiędzy poszczególnymi latami realizacji budżetu, czy systematyczne informacje i sugestie wpływające od członków stowarzyszenia.

Aktualizacja LSR ma za zadanie jeszcze lepsze jej dostosowanie do potrzeb obszaru, efektywniejsze wykorzystanie przysługujących środków, szybkie reagowanie na zmiany, uwzględnienie potrzeb społecznych wynikłymi w trakcie realizacji LSR.

13. ZASADY I SPOSÓB DOKONYWANIA EWALUACJI WŁASNEJ

Efektywność wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Dorzecze Bobrzy” będzie mierzona następującymi miernikami:

Lp.	Miernik	Informacja dostarczana przez miernik z punktu widzenia wdrażania i aktualizacji LSR
1.	liczba projektów składanych	- poziom wypromowania Lokalnej Strategii Rozwoju wśród podmiotów lokalnych - dostosowanie LSR do oczekiwań lokalnych podmiotów,
2.	jakość techniczna składanych projektów	- poziom przygotowania lokalnych podmiotów do właściwego opracowywania projektów, - jakość pracy Biura LGD w zakresie pomocy w przygotowaniu projektów
3.	jakość merytoryczna składanych projektów	- poziom przygotowania lokalnych podmiotów do właściwego opracowywania projektów
4.	poziom osiągnięcia efektów w ramach realizowa-	- weryfikacja tempa i jakości wdrażania operacji,

Lp.	Miernik	Informacja dostarczana przez miernik z punktu widzenia wdrażania i aktualizacji LSR
	nych operacji (projektów zgłaszanych przez beneficjentów) – planowany poziom ustalany każdorazowo w przypadku konkretnych operacji	- weryfikacja wiarygodności partnerów wdrażających konkretny projekt,
5.	liczba beneficjentów pośrednich i bezpośrednich realizowanych projektów (zakładana i rzeczywista)	- społeczna i gospodarcza rozległość oddziaływania LSR, - stopień uaktywnienia podmiotów i społeczności lokalnych
6.	efektywność realizacji projektu (stosunek wyniku użytecznego do poniesionych kosztów)	- określenie efektywności poszczególnych projektów, - wnioski na temat warunków efektywności projektów realizowanych w ramach LSR (np. rodzaj projektu, beneficjenci, efektywność udzielonego wsparcia itp.),
7.	szybkość udzielania wsparcia beneficjentom	- określenie sprawności funkcjonowania struktur LGD, - wnioski na temat potrzeb szkoleniowych personelu biura i członków LGD oraz wyposażenia infrastrukturalnego biura.

Przedstawione grupy mierników wynikają z przyjętej procedury monitorowania i wdrażania strategii. Sposób dokonywania oceny (ewaluacji) pozwoli na:

- uaktualnianie strategii do potrzeb podmiotów lokalnych i warunków rozwoju obszaru,
- doskonalenia operacji wynikających ze strategii,
- doskonalenia działań techniczno-organizacyjnych na rzecz wdrażania strategii.

Ewaluację własną będzie prowadził Zarząd LGD i przedstawiał je w formie corocznych sprawozdań. Wnioski ze sprawozdań mogą prowadzić do zamian w zakresie i sposobie wdrażania zapisów LSR.

14. OKREŚLENIE POWIĄZAŃ LSR Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI ZWIĄZANYMI Z OBSZAREM OBJĘTYM LSR

Lokalna Strategia Rozwoju LGD „Dorzecze Bobrzy” jest spójna z następującymi dokumentami planistycznymi:

„Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013, Narodowa Strategia Spójności”

- 5.4.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa,
- 5.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej,
- 5.4.6. Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich

„Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020”

- Cel 1 „Przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa”, Priorytet 3 „Kształtowanie specjalizacji regionalnej w gospodarce”, Punkt 2 „Wspieranie rozwoju specyficznych dla regionu sektorów gospodarki, w szczególności działających w oparciu o wykorzystanie zasobów naturalnych województwa”,
- Cel 2 „Rozwój zasobów ludzkich”, Priorytet 1 „Doskonalenie systemu szkolnictwa z uwzględnieniem rynku pracy”, Punkt 2 „Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy”, Priorytet 4 „Aktywna polityka rynku pracy”, Punkt 5 „Wspieranie przedsiębiorczości”

- Cel 3 „Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury”, Priorytet 1 „Tworzenie warunków zrównoważonego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania systemów ekologicznych”, Punkty: 1, 2, 3, 5, 7, 10, 11, Priorytet 2 „Ochrona i udostępnienie dziedzictwa kulturowego”, Punkt 3 „Zwiększanie roli zabytków w roli turystyki i przedsiębiorczości”, Priorytet 3 „Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji”, Punkty: 1, 2, 4, 5, 6
- Cel 4 „Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego województwa”, Priorytet 5 „Marketing Regionalny”, Punkt 1 „Kształtowanie atrakcyjnego wizerunku regionu i kreowanie marki regionalnej”
- Cel 6 „Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich”

„Strategia Rozwoju Turystyki w województwie świętokrzyskim na lata 2006 - 2014” - obszary priorytetowe „Produkt”, „Rozwój Zasobów Ludzkich”; „Marketing i Promocja”

Przede wszystkim zaś Lokalna Strategia Rozwoju LGD „Dorzecze Bobrzy” jest spójna z lokalnymi dokumentami planistycznymi poszczególnych Gmin – członków LGD.

Gmina Mniów – Plan Rozwoju Lokalnego

Priorytety:

2. Rozwój przedsiębiorczości pozarolniczej jako trzonu lokalnej bazy ekonomicznej.
3. Rozwój urozmaiconych form turystyki i jej obsługi;

Gmina Miedziana Góra – Strategia Rozwoju Gminy

Cel strategiczny:

II. Wspieranie rozwoju społeczno – gospodarczego Gminy w oparciu o potencjał środowiska i mieszkańców

Programy:

- II.1. Kreowanie wizerunku gminy przyjaznej mieszkańcom i osobom przyjezdnym
- II.2. Zwiększenie atrakcyjności rekreacyjno-turystycznej gminy

Gmina Strawczyn – Plan Rozwoju Lokalnego

Obszary problemowe:

- III. Poprawa stanu środowiska
- IV. Poprawa stanu dziedzictwa kulturowego
- V. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców

Gmina Piekoszów – Strategia Ekorozwoju Gminy Piekoszów

Gmina Zagnańsk – Plan Rozwoju Lokalnego

Cel strategiczny:

Poprawa warunków życia mieszkańców

Priorytet 1

Zwiększenie dostępności mieszkańców do podstawowej infrastruktury technicznej.

Priorytet 2

Zwiększenie dostępności mieszkańców do podstawowych usług publicznych oraz stałe podnoszenie ich jakości.

Priorytet 3

Rozwój bazy edukacyjnej, kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej służącej mieszkańcom gminy oraz będącej zapleczem dla rozwoju funkcji turystyczno wypoczynkowej.

15. INNE PLANOWANE DZIAŁANIA, PRZEDSIĘWZIĘCIA LUB OPERACJE, KTÓRE BĘDĄ REALIZOWANE PRZEZ LGD W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW WDRAŻANYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM NINIEJSZĄ LSR

LGD zamierza wykorzystywać nie tylko środki finansowe dostępne w ramach osi 4 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, ale także będzie ubiegała się o wsparcie dla projektów w ramach innych programów, konkursów przeznaczonych dla organizacji pozarządowych.

LGD będzie się ubiegało o środki samodzielnie bądź też w partnerstwie z innymi instytucjami działającymi na rzecz obszaru Dorzecza Bobrzy.

Biuro LGD będzie również wspierać podmioty z obszaru LGD w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, m.in. poprzez informowanie o możliwościach wsparcia i ogłoszonych konkursach, doradztwem w procesie przygotowania i złożenia wniosków oraz ich realizacją

Działania podejmowane w ramach innych programów będą miały charakter uzupełniający wobec działań realizowanych w ramach osi 4 PROW.

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW), w szczególności działania OSI III, nie objęte wsparciem poprzez Oś Leader jednak zbieżne z LSR
  - 3.1 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
  - 3.2 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
  - 3.4 Odnowa i rozwój wsi
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL), w szczególności zaś priorytety:
  - Priorytet VI: "Rynek pracy otwarty dla wszystkich"
  - Priorytet VIII: "Regionalne kadry gospodarki"
  - Priorytet IX: "Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach"
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego
  - Oś priorytetowa 1. Rozwój przedsiębiorczości
  - Oś priorytetowa 2. Wsparcie innowacyjności, budowa społeczeństwa informacyjnego oraz wzrost potencjału inwestycyjnego regionu
  - Oś priorytetowa 4. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej
  - Oś priorytetowa 5. Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport
- Fundusz dla Organizacji Pozarządowych (ustanowiony w ramach Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego),
- Programy Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności,
- Fundacja Rozwoju Wsi
- Fundacja Polska Wieś 2000 im. M. Rataja,
- Programy grantowe dla organizacji pozarządowych
- krajowe fundusze publiczne (np. Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa sportu i Turystyki itp.)

16. PRZEWIDYWANY WPŁYW REALIZACJI LSR NA ROZWÓJ REGIONU I OBSZARÓW WIEJSKICH

Prawidłowa realizacja LSR wpłynie na korzystne zamiany na obszarze LGD „Dorzecze Bobrzy”. Realizacja celów Strategii ma wspomagać w zrównoważony i zintegrowany sposób rozwój regionu.

Realizacja LSR przyczyni się do:

- **Wzrostu jakości życia mieszkańców tego regionu**, poprzez min:
  - poprawę stanu infrastruktury sportowo – rekreacyjnej,
  - aktywizację społeczności na rzecz lokalnych miejsc rekreacji i wypoczynku
  - wzbogacenie oferty w zakresie spędzania czasu wolnego,
  - wzrost dochodów mieszkańców z tytułu nowych inwestycji i wzrostu ruchu turystycznego
- **Podniesienia wartości dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego**, poprzez min.:
  - wyznaczenie i zagospodarowanie nowych szlaków turystycznych
  - zwiększenie atrakcyjności istniejących szlaków
  - udostępnienie i promocję obiektów zabytkowych
- **Rozwoju aktywności gospodarczej**, poprzez min.:
  - wsparcie działalności gospodarczej
  - wsparcie działalności gospodarczej ludzi młodych
  - działania szkoleniowe
- **Wzrostu atrakcyjności gospodarczej obszaru**, poprzez min.
  - budowę infrastruktury turystycznej,
  - wspieranie działalności gospodarczej w obszarze turystyka,
- **Wzrostu integracji społecznej i aktywności mieszkańców**, poprzez min.
  - realizację cyklicznych wydarzeń kulturalnych.
- **Poprawy stanu środowiska naturalnego**, poprzez m.in.
  - upowszechnianie selektywnej zbiórki odpadów
  - rozwój proekologicznej działalności gospodarczej

Realizacja LSR wpisze się, więc w idealny sposób w założenia programu „LEADER”, który zgodnie z przyjętymi w naszym kraju zasadami, ma warunkować rozwój wyżej wymienionych dziedzin na obszarach wiejskich.

17. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH

1. Statut Stowarzyszenia
2. Regulamin Rady Stowarzyszenia
3. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego LGD,
4. Doświadczenie LGD w realizacji projektów
5. Doświadczenie Partnerów LGD w realizacji projektów (2001 – 2007),

STATUT STOWARZYSZENIA
LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA „DORZECZE BOBRZY”

Rozdział I
Postanowienia ogólne

§ 1.

Stowarzyszenie o nazwie LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA „DORZECZE BOBRZY”, zwane dalej „Stowarzyszeniem”, partnerstwem trójsektorowym, składającym się z przedstawicieli sektora publicznego gospodarczego i społecznego, mającym na celu działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, a w szczególności:

- 7) opracowanie i realizację Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) w rozumieniu ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, przepisów wykonawczych do tej ustawy oraz przepisów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013,
- 8) podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu pobudzenie aktywności społeczności lokalnych oraz ich czynny udział w opracowywaniu i realizacji LSR,
- 9) upowszechnianie i wymianę informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich położonych w obszarze działania LGD,
- 10) propagowanie działań na rzecz realizacji LSR w obszarze działania LGD, pozyskiwanie partnerów i źródeł finansowania LSR, w tym z programów pomocowych,
- 11) promocja obszarów wiejskich położonych w obszarze działania LGD,
- 12) udzielanie wsparcia mieszkańcom obszaru objętego LSR w zakresie przygotowania projektów i pozyskiwania środków na ich realizację, w tym z programów pomocowych.

§ 2.

Stowarzyszenie działając na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, uwzględnia ochronę oraz promocję środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno – kulturowych, rozwój gospodarki i turystyki oraz popularyzację i rozwój produkcji wyrobów regionalnych.

§ 3.

Siedzibą Stowarzyszenia jest miejscowość Kostomłoty II Gmina Miedziana Góra.

§ 4.

1. LGD działa na podstawie przepisów:

- ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 z 2007 r.);
- ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 z późn. zm.);
- rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia Rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. Urz. UE L277 z 21.10.2005 r. str.1) oraz niniejszego Statutu

2. Stowarzyszenie może być członkiem krajowych i międzynarodowych organizacji o podob-

nym celu działania.

3. Stowarzyszenie swoim działaniem obejmuje obszar gmin Miedziana Góra, Mniów, Piekoszów, Strawczyn i Zagnańsk.

4. Czas trwania Stowarzyszenia nie jest ograniczony.

Rozdział II Zakres działania Stowarzyszenia

§ 5.

Stowarzyszenie realizuje swój cel w szczególności poprzez:

12) organizowanie i finansowanie:

- a) przedsięwzięć o charakterze informacyjnym, szkoleniowym, w tym seminariów, szkoleń, konferencji i konkursów,
- b) imprez kulturalnych, takich jak festiwale, targi, pokazy, wystawy, służących zwłaszcza promocji regionu i jego tożsamości kulturowej,
- c) działalności propagandowej, promocyjnej, informacyjnej i poligraficznej, w tym:
  - opracowywanie i druk broszur, folderów, plakatów, książek i periodyków
  - opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów audiowizualnych,
  - tworzenie stron internetowych,
  - przygotowywanie i rozpowszechnianie innych materiałów o charakterze reklamowym lub promocyjnym;

13) sprawdzanie zgodność projektów z założeniami LSR,

14) dokonywanie wyboru projektów do finansowania z puli środków przyznanych LGD na realizację LSR w ramach działania 4.1. - „Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju”

15) prowadzenie bezpłatnego doradztwa w zakresie przygotowywania projektów związanych z realizacją LSR,

16) współpracę i wymię doświadczeń z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie objętym celem Stowarzyszenia na poziomie krajowym i międzynarodowym,

17) prowadzenie innych działań przewidzianych dla LOKALNYCH GRUP DZIAŁANIA (LGD) w przepisach PROW,

18) prowadzenie wszelkich działań prorozwojowych dla obszaru gmin Miedziana Góra, Mniów, Piekoszów, Strawczyn, Zagnańsk.

19) Opracowanie LSR i przystąpienie do konkursu na jej realizację, organizowanego przez samorząd województwa

20) Rozpowszechnianie założeń zatwierdzonej LSR na obszarze działania LGD

21) Upowszechnianie informacji o warunkach i zasadach udzielania pomocy na realizację projektów przedkładanych przez wnioskodawców, kryteriach wyboru projektów oraz sposobie naboru wniosków o pomoc w ramach realizacji LSR

22) Informowanie za pomocą dostępnych środków przekazu m.in. strona www, ogłoszenia w prasie lokalnej o możliwości wystąpienia do LGD w sprawie wyboru projektu do realizacji LSR w ramach działania 4.1 – „Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju”.

§ 6.

Stowarzyszenie realizując cel statutowy może powołać inne jednostki organizacyjne w granicach prawem dopuszczonych .

§ 7.

Realizując cel statutowy Stowarzyszenie opiera się na

- a) społecznej pracy członków
- b) zatrudnionych pracowników.

Rozdział III Członkowie Stowarzyszenia

§ 8.

1. Członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia może być pełnoletnia osoba fizyczna, która:
  - 1) spełnia warunki określone w ustawie – Prawo o stowarzyszeniach,
  - 2) działa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i przedstawi rekomendację (wskazanie) zawierającą w szczególności pozytywną opinię w tym zakresie udzieloną przez działających na obszarze, dla którego ma być opracowana LSR lub którego dotyczy LSR:
    - partnera społecznego i gospodarczego w rozumieniu przepisów o Narodowym Planie Rozwoju lub gminę wiejską, lub
    - inną osobę prawną, której działalność obejmuje realizację celu Stowarzyszenia, lub
    - grupę nieformalną typu: koło gospodyń wiejskich, grupy mieszkańców w liczbie co najmniej 20 działających na obszarze, dla którego ma być opracowany LSR
  - 3) złoży deklarację członkowską.
  - 4) Rekomendacja o której mowa w par.8 pkt. 2 nie jest wymagana w przypadku przystąpienia do Stowarzyszenia osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą.
2. Członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia może być osoba prawna, w tym jednostka samorządu terytorialnego, która przedstawi uchwałę organu stanowiącego, zawierającą:
  - a. deklarację przystąpienia do LGD,
  - b. wskazanie osoby reprezentującej osobę prawną w LGD.

§ 9.

Nabycie i stwierdzenie utraty członkostwa w Stowarzyszeniu następuje na podstawie uchwały Zarządu Stowarzyszenia.

§ 10.

1. Członek zwyczajny Stowarzyszenia jest obowiązany:
  - 1) propagować cel Stowarzyszenia i aktywnie uczestniczyć w realizacji tego celu,
  - 2) przestrzegać postanowień Statutu,
  - 3) opłacać składki członkowskie,

- 4) brać udział w Walnych Zebraniach Członków,
2. Członek zwyczajny Stowarzyszenia ma prawo:
    - 1) wybierać i być wybieranym do władz Stowarzyszenia,
    - 2) składać Zarządowi Stowarzyszenia wnioski dotyczące działalności Stowarzyszenia,
    - 3) brać udział w organizowanych przez Stowarzyszenie przedsięwzięć o charakterze informacyjnym i szkoleniowym,
    - 4) wstępować na organizowane przez Stowarzyszenie imprezy kulturalne.

§ 11.

Utrata członkostwa przez członka zwyczajnego Stowarzyszenia następuje wskutek:

1. złożenia Zarządowi pisemnej rezygnacji – w przypadku osoby fizycznej
2. złożenia Zarządowi uchwały organu stanowiącego osoby prawnej z decyzją o wystąpieniu ze stowarzyszenia
3. wykluczenia przez Zarząd:
  - a) za działalność niezgodną za Statutem lub uchwałą władz Stowarzyszenia,
  - b) z powodu pozbawienia praw publicznych prawomocnym wyrokiem sądu,
3. cofnięciem rekomendacji, o której mowa w § 8 ust. 1 pkt 2,
4. śmierci osoby fizycznej lub likwidacji osoby prawnej

§ 12.

Od uchwały Zarządu w przedmiocie wykluczenia, członkowi Stowarzyszenia przysługuje odwołanie do Walnego Zebrania Członków w terminie 21 dni od dnia doręczenia uchwały Zarządu o wykluczeniu. Uchwała Walnego Zebrania Członków jest ostateczna i jest podejmowana na najbliższym Walnym Zebraniu Członków.

Rozdział IV

Władze Stowarzyszenia

§ 13.

1. Najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walne Zebranie Członków
2. Organami władzy Stowarzyszenia są:
  - 1) Rada,
  - 2) Zarząd,
  - 3) Komisja Rewizyjna.
3. Jedna osoba nie może być jednocześnie członkiem dwu lub więcej organów.
4. Kadencja Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej wynosi 2 lata.

§ 14.

1. Wybory do władz stowarzyszenia odbywają się w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby członków.

§ 15.

1. Walne Zebranie Członków zwołuje Zarząd co najmniej jeden raz na sześć miesięcy lub na pisemny wniosek Komisji Rewizyjnej bądź Rady. O jego terminie, miejscu obrad i propozycjach porządku obrad Zarząd zawiadamia wszystkich członków listami poleconymi lub w każdy skuteczny sposób, co najmniej 7 dni przed wyznaczonym terminem.
2. W Walnym Zebraniu Członków mogą uczestniczyć zaproszeni przez Zarząd goście.
3. Do kompetencji Walnego Zebrania Członków należy w szczególności:
  - 1) uchwalanie kierunków i programu działania Stowarzyszenia,
  - 2) ustalanie liczby członków Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
  - 3) z zastrzeżeniem § 18 ust. 2, wybór i odwołanie członków Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
  - 4) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej, w szczególności dotyczących projektów realizowanych w ramach LSR,
  - 5) udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi,
  - 6) uchwalanie zmian Statutu,
  - 7) podejmowanie uchwał w sprawie przystąpienia Stowarzyszenia do innych organizacji,
  - 8) ustalanie wysokości składek,
  - 9) podejmowanie uchwały w sprawie rozwiązania Stowarzyszenia,
  - 10) rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu wniesionych przez członków Stowarzyszenia
  - 11) uchwalenie regulaminu obrad Walnego Zebrania Członków,
  - 12) powoływanie i odwoływanie pełnomocnika Walnego Zebrania Członków do zawierania i rozwiązywania umów o pracę oraz wykonywania innych czynności wynikających ze stosunku pracy z Prezesem Zarządu Stowarzyszenia.
  - 13) Powoływanie zespołów roboczych będących ciałami doradczymi dla Rady LGD
4. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Statutu, odwołania członków Rady, Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz rozwiązania Stowarzyszenia, wymaga bezwzględnej większości głosów przy obecności, co najmniej połowy członków Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia.
5. Każdemu członkowi zwyczajnemu Stowarzyszenia obecnemu na Walnym Zebraniu Członków przysługuje jeden głos.

§ 16.

1. Rada jest wybierana przez Walne Zgromadzenie Członków LGD spośród członków tego zebrania.
2. Rada składa się z 15 członków, wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie Członków z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W skład Rady wchodzi przedstawiciele wszystkich trzech sektorów: społecznego, gospodarczego i publicznego, w proporcjach wynikających ze składu członków LGD, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Co najmniej połowę członków Rady stanowią partnerzy gospodarczy i społeczni oraz inne podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, organizacje pozarządowe, w tym organizacje zajmujące się zagadnieniami z zakresu ochrony środowiska naturalnego, oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie równości mężczyzn i kobiet.
5. Do wyłącznej kompetencji Rady należy wybór operacji zgodnie z art. 62 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia Rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. Urz. UE L277 z 21.10.2005 r. str.1), które mają być realizowane w ramach opracowanej przez LGD LSR.
6. Wybór operacji o których mowa w ust. 5 dokonywany jest w formie uchwały Rady, podjętej zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania.
7. W przypadku, gdy operacja nie została wybrana do realizacji w ramach LSR wnioskodawcy przysługuje prawo do ponownej weryfikacji zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju. Ponowna weryfikacja dokonywana jest w trybie przewidzianym w ust.6
8. Decyzja Rady podjęta w wyniku ponownej weryfikacji jest ostateczna
9. Spośród swoich członków Rada wybiera Przewodniczącego i Zastępcę przewodniczącego.

§ 17.

1. Zarząd składa się z Prezesa, trzech Wiceprezesów, Sekretarza , wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie Członków.
2. Do kompetencji Zarządu należy:
  - 1) przyjmowanie nowych członków Stowarzyszenia,
  - 2) wykluczanie członków Stowarzyszenia,
  - 3) reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz i działanie w jego imieniu,
  - 4) kierowanie bieżącą pracą Stowarzyszenia,
  - 5) zwoływanie Walnego Zebrania Członków,
  - 6) opracowywanie LSR, oraz innych wymaganych przepisami PROW dokumentów, celem przystąpienia do konkursu na realizację LSR,
  - 7) przygotowanie wniosku o dofinansowanie realizacji LSR i przystąpienie do konkursu na jej dofinansowanie, zgodnie z przepisami PROW,
  - 8) realizacja LSR zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów PROW, w tym ogłaszanie konkursów na projekty z zakresu działania 4.1 PROW, ich przyjmowanie i przedkładanie Radzie, celem dokonania wyboru projektów do realizacji w ramach strategii,
  - 9) opracowywanie wniosków i innych dokumentów w celu pozyskiwania środków na realizację celów z innych programów pomocowych,
  - 10) Wykonywanie innych działań wymaganych przepisami, związanych z realizacją LSR w ramach osi LEADER PROW.

- 11) ustalanie zasad zatrudniania, wielkości zatrudniania i zasad wynagradzania pracowników Biura Stowarzyszenia,
  - 12) ustalanie regulaminu Biura Stowarzyszenia,
  - 13) sporządzanie sprawozdań.
  - 14) zarząd wyraża swoje stanowisko w formie uchwał.
3. Do reprezentowania Stowarzyszenia jest upoważniony Prezes jednoosobowo bądź dwóch innych członków Zarządu działających łącznie.
  4. Do zaciągania zobowiązań majątkowych upoważnionych jest dwóch członków Zarządu działających jednocześnie, w tym :Prezes lub Wiceprezes.

§ 18.

1. Komisja Rewizyjna składa się z Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i 3 innych członków wybieranych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie Członków.
2. Członkiem Komisji Rewizyjnej nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwa popełnione umyślnie. Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać z członkami Zarządu w związku małżeńskim, ani też w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia.
3. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:
  - 1) kontrola bieżącej pracy Stowarzyszenia,
  - 2) składanie wniosków w przedmiocie absolutorium dla Zarządu na Walnym Zebraniu Członków,
  - 3) występowanie z wnioskiem o zwołanie Walnego Zebrania Członków,
  - 4) dokonywanie wyboru podmiotu mającego zbadać sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia zgodnie z przepisami o rachunkowości.

§ 19.

W razie zmniejszenia się składu władz Stowarzyszenia wymienionych w § 3 pkt. 2 o ponad 30% w czasie trwania kadencji tych władz, vacaty uzupełnia Walne Zgromadzenie Członków na najbliższym posiedzeniu.

Rozdział V Majątek i rozwiązanie Stowarzyszenia

§ 20.

1. Majątek Stowarzyszenia powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, subwencji i dotacji, dochodów z majątku Stowarzyszenia, działalności statutowej oraz ofiarności publicznej.
2. Majątkiem Stowarzyszenia zarządza Zarząd.

§ 21.

1. Stowarzyszenie rozwiązuje się na podstawie uchwały Walnego Zebrania Członków lub w innych przypadkach przewidzianych w przepisach prawa.
2. Podejmując uchwałę o rozwiązaniu Stowarzyszenia Walne Zebranie Członków określa sposób jego likwidacji oraz przeznaczenie majątku Stowarzyszenia.

**Uchwała Zarządu
Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Bobrzy”
z dnia 12 stycznia 2009r.
w sprawie przyjęcia Regulaminu Pracy Rady**

Zgodnie z § 17 ust. 2 pkt. 6,7,8, 10, 11, 12, 14 Statutu Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Bobrzy” ustala się co następuje:

§ 1

Użyte sformułowania i skróty w Regulaminie pracy Rady Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Bobrzy” oznaczają:

Stowarzyszenie – Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Bobrzy”

Rada – Rada Stowarzyszenia,

Regulamin – Regulamin Pracy Rady,

Prezes Zarządu – Prezes Zarządu Stowarzyszenia,

Zarząd – Zarząd Stowarzyszenia,

Przewodniczący – Przewodniczący Rady,

Posiedzenie – Posiedzenie Rady,

Statut – Statut Stowarzyszenia,

Dyrektor Biura – Dyrektor Biura Stowarzyszenia.

§ 2

1. Rada obraduje na posiedzeniach zwoływanych zgodnie z postanowieniami Statutu Stowarzyszenia:
  - a) w celu przeprowadzenia procedur: oceny zgodności operacji z LSR,
  - b) w celu rozpatrzenia odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji na pisemny wniosek Zarządu, Przewodniczącego Rady bądź Dyrektora Biura,
  - c) na pisemny wniosek co najmniej 5 członków Rady.
2. Posiedzenie prowadzone w ramach procedury oceny zgodności operacji z LSR i jej oceny wg lokalnych kryteriów wyboru musi zostać wyznaczone w terminie nie późniejszym niż 14 dni od daty, na którą został wyznaczony termin składania wniosków o przyznanie pomocy.
3. Posiedzenie prowadzone w ramach procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji musi zostać wyznaczone w terminie nie późniejszym niż 10 dni od dokonania wyboru operacji.
4. O terminie, miejscu i propozycjach porządku posiedzenia oraz projektach podejmowanych uchwał Przewodniczący, a w przypadku pierwszego posiedzenia Prezes Zarządu, zawiadamia wszystkich członków Rady:
  - a) pisemnie co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem w przypadku Posiedzeń nie dotyczących rozpatrzenia odwołania od podjętych rozstrzygnięć w sprawie wyboru operacji,
  - b) pisemnie lub telefonicznie lub pocztą elektroniczną co najmniej na 3 dni przed wyznaczonym terminem w przypadku Posiedzeń dotyczących rozpatrzenia odwołania od podjętych rozstrzygnięć w sprawie wyboru operacji.
5. Przewodniczący informuje pisemnie Prezesa Zarządu o jego terminie, miejscu i porządku oraz projektach podejmowanych uchwał nie później niż:
  - a) na 14 dni przed wyznaczonym terminem w przypadku Posiedzeń nie dotyczących rozpatrzenia odwołania od podjętych rozstrzygnięć w sprawie wyboru operacji,

- b) pisemnie lub telefonicznie lub pocztą elektroniczną na co najmniej 3 dni przed wyznaczonym terminem w przypadku Posiedzeń dotyczących rozpatrzenia odwołania od podjętych rozstrzygnięć w sprawie wyboru operacji.
6. Dopuszcza się formę elektroniczną przekazania projektów Uchwał i załączników do nich w postaci:
- zapisu na nośniku elektronicznym tj.: dyskietka, płyta CD, DVD lub innym powszechnym w użyciu,
  - podanego w treści Zaproszenia adresu odnośnika do strony internetowej Stowarzyszenia, na której zamieszczone będą pliki z zapisem elektronicznym projektów Uchwał,
7. W przypadku wysłania wiadomości drogą elektroniczną uznanie jej za skuteczną następuje po odebraniu od zainteresowanego potwierdzenia w wiadomości zwrotnej.
8. Dopuszcza się następujące formaty plików z zapisem elektronicznym projektów Uchwał: txt, doc, PDF, sxw, rtf lub innym powszechnym w użyciu.
9. Za przygotowanie i przeprowadzenie Posiedzeń odpowiada Przewodniczący.
10. Pierwsze posiedzenie zwołuje Prezes Zarządu.

§ 3

1. W posiedzeniach Rady mogą brać udział osoby nie będące jej członkami z głosem doradczym.
2. Za powiadomienie osób, o których mowa w ust. 1, o terminie, miejscu i propozycji porządku posiedzenia oraz projektach podejmowanych uchwał odpowiada Przewodniczący.

§ 4

1. Posiedzeniu Rady przewodniczy jej Przewodniczący, a w przypadku jego nieobecności Wiceprzewodniczący.
2. Posiedzenia Rady protokółuje Sekretarz Rady, a w przypadku jego nieobecności inna osoba wyznaczona przez Przewodniczącego Rady.
3. Protokół z posiedzenia Rady powinien zawierać: datę i miejsca posiedzenia, liczbę obecnych członków Rady, porządek obrad, przebieg posiedzenia. Protokół podpisuje przewodniczący obrad oraz protokolant.
4. Uchwały Rady posiadają charakter odrębnego dokumentu i opatruje się je kolejnym numerem, cyframi arabskimi łamane przez rok.
5. Uchwały Rady podpisuje prowadzący obrady.
6. Oryginały uchwał rady ewidencjonuje się i przechowuje wraz z protokołami posiedzeń w biurze Stowarzyszenia.
7. Członkom Rady za udział w posiedzeniu Rady przysługuje dieta w wysokości 70 zł za każdy dzień posiedzenia wypłacana na podstawie podpisanej listy obecności.

§ 5

1. W posiedzeniach Rady mogą uczestniczyć członkowie Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz zaproszeni eksperci bez prawa głosowania przy podejmowaniu uchwał (głos doradczy).

§ 6

1. Przewodniczący ma obowiązek dopuścić do udziału w Posiedzeniu w charakterze **obserwatorów** (bez prawa udziału w dyskusji i głosowaniu) osoby trzecie to jest: przedstawiciele projektodawców, członków Stowarzyszenia.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1, zobowiązane są poinformować pisemnie Przewodniczącego o chęci uczestniczenia w Posiedzeniu na jeden dzień przed jego terminem.
3. Osoby, które nie dopełnią obowiązku wynikającego z ust. 2, są niedopuszczane do udziału w Posiedzeniu.

§ 7

1. W przypadku Posiedzeń prowadzonych w ramach procedur: oceny zgodności operacji z LSR i jej oceny wg lokalnych kryteriów wyboru, odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji, wszyscy członkowie Rady wypełniają oświadczenie o bezstronności.
2. Członkowie Rady, którzy nie są bezstronni w podjęciu decyzji o wsparciu podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie operacji nie biorą udziału w głosowaniu, zachowując jednocześnie prawo do udziału w Posiedzeniu z głosem doradczym.
3. Sytuacja, o której mowa w ust. 2, dotyczy przypadków gdy podejmowana jest decyzja o wsparciu operacji, o którą ubiegają się:
  - a) członkowie Rady, lub
  - b) osoby, z którymi członkowie Rady pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, lub
  - c) osoby prawne, których pracownikami bądź członkami są członkowie Rady, lub
  - d) osoby, wobec których członkowie Rady pozostają w stosunku podległości służbowej.
4. W przypadku stwierdzenia bezstronności podjęta przez Radę uchwała jest z mocy prawa nieważna. Członek Rady, u którego stwierdzono brak bezstronności zostaje zawieszony do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy.

§ 8

Podczas głosowań, każdej z osób uprawnionych do niego, przysługuje jeden głos.

§ 9

1. Posiedzenie, które prowadzone są w ramach procedur: oceny zgodności operacji z LSR, odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji mogą odbywać się w ciągu kilku spotkań i trwać dłużej niż 1 dzień.
2. Posiedzenie, o którym mowa ust. 1, musi zostać zamknięte w przeciągu:
  - a) 14 dni od terminu, na który zostało zwołane, w przypadku procedury oceny zgodności operacji z LSR,
  - b) 2 dni od terminu, na który zostało zwołane, w przypadku procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji.
3. Przed zamknięciem Posiedzenia muszą zostać rozpatrzone wszystkie wnioski o dofinansowanie operacji i odwołania od podjętych decyzji na poprzednich posiedzeniach.

§ 10

1. Rada podejmuje decyzje w formie uchwały.

2. Uchwały Rady podejmowane są w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy składu Rady.

§ 11

Z każdego posiedzenia przygotowany jest protokół, który publikowany jest na stronie Internetowej Stowarzyszenia w postaci plików zapisanych w jednym z formatów: txt, doc, PDF, sxw, rtf lub innym powszechnym w użyciu.

Imię i nazwisko członka organu decyzyjnego	Wiedza i doświadczenie	Dokumenty potwierdzające wiedzę i doświadczenie	Język roboczy UE i dokument potwierdzający jego znajomość	Oświadczenie o co najmniej 3 letnim zameldowaniu na pobyt stały na obszarze LSR	Nazwa rwanego
Lubecki Maciej	Seminarium pt.: Przygotowanie lokalnej grupy działania do konkursu na wybór lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach osi IV Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013." Szkolenie dla organów decyzyjnych(rad) lokalnych grup działania nt.wdrażanie lokalnej strategii rozwoju w ramach PROW 2007-2013"	Zaświadczenie nr: PROW-311/2008 Zaswiadczenie nr PROW -523/2008		x	Miedzi
Wójcik Jerzy	Szkolenie pt.: 'Lokalna Grupa Działania jako instytucja uczestnicząca w procesie wdrażania działań w ramach PROW 2007-2013, w zakresie osi 4.LEADER, działanie4.1 Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju"	Zaświadczenie nr 65/2008			Miedzi
Pokrzywiński Robert	Szkolenie dla organów decyzyjnych(rad) lokalnych grup działania nt.wdrażanie lokalnej strategii rozwoju w ramach PROW 2007-2013"	Zaświadczenie nr: PROW-525/2008		x	Miedzi
Zagdański Zbigniew	Szkolenie dla organów decyzyjnych(rad) lokalnych grup działania nt.wdrażanie lokalnej strategii rozwoju w ramach PROW 2007-2013"	Zaświadczenie nr: PROW-528/2008			Zag
Florek Józef	Szkolenie dla organów decyzyjnych(rad) lokalnych grup działania nt.wdrażanie lokalnej strategii rozwoju w ramach PROW 2007-2013"	Zaświadczenie nr PROW-522/2008		x	Zag
Dąbrowa Tadeusz	Seminarium pt.: Przygotowanie lokalnej grupy działania do konkursu na wybór lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach osi IV Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013."	Zaświadczenie nr PROW-308/2008		x	Piek

Ciszek Aneta	Seminarium pt: "Leader w nowym okresie programowania 2007-2013"	Zaświadczenie nr 865/08	Język niemiecki	x	Piek
Misztal Stanisław				x	Piek
Świerczyński Leonard	Seminarium pt.: Przygotowanie lokalnej grupy działania do konkursu na wybór lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach osi IV Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013." Szkolenie dla organów decyzyjnych(rad) lokalnych grup działania nt. wdrażanie lokalnej strategii rozwoju w ramach PROW 2007-2013	Zaświadczenie nr: PROW-305/2008 Zaświadczenie nr: PROW-526/2008			Mr
Zbróg Tomasz	Szkolenie pt.: 'Lokalna Grupa Działania jako instytucja uczestnicząca w procesie wdrażania działań w ramach PROW 2007-2013, w zakresie osi 4.LEADER, działanie4.1 Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju"	Zaświadczenie nr 64/2008			Mr
Szyska Łukasz	Szkolenie pt.: 'Lokalna Grupa Działania jako instytucja uczestnicząca w procesie wdrażania działań w ramach PROW 2007-2013, w zakresie osi 4.LEADER, działanie4.1 Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju" . Szkolenie dla członków zarządów i pracowników biur lokalnych grup działania nt. procedury wyboru do realizacji LSR oraz przyznawania pomocy na funkcjonowanie LGD w ramach PROW 2007-2013.	Zaświadczenie nr 61/2008 Zaświadczenie nr PROW-716/2008		x	Mr
Tkaczyk Tadeusz	Szkolenie dla organów decyzyjnych(rad) lokalnych grup działania nt.wdrażanie lokalnej strategii rozwoju w ramach PROW 2007-2013"	Zaświadczenie nr: PROW-527/2008		x	Strav
Piotrowski Wiesław	Szkolenie dla organów decyzyjnych(rad) lokalnych grup działania nt.wdrażanie lokalnej strategii rozwoju w ramach PROW 2007-2013"	Zaświadczenie nr:PROW-524/2008		x	Strav

Dziubeła Justyna				x	Stra
Zawrzykraj Mirosław	<p>Seminarium pt.: Przygotowanie lokalnej grupy działania do konkursu na wybór lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach osi IV Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013." Szkolenie dla organów decyzyjnych(rad) lokalnych grup działania nt. Wdrażanie lokalnej strategii rozwoju w ramach PROW 2007-2013.</p>	<p>Zaświadczenie nr: PROW-714/2008 Zaświadczenie nr: PROW-530/2008</p>		x	Zag

Nazwa organizacji	Nazwa realizowanego projektu	Czas realizacji projektu	Miejsce realizacji projektu	Koszty realizacji projektu	Źródło finansowania projektu
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Dorzecze Bobrzy"	"Lokalna Grupa Działania Dorzecze Bobrzy" rozwój turystyki i aktywacja społeczności lokalnej, wdrożenie Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Lokalnej Grupy Działania "Dorzecze Bobrzy". -projekt realizowany w zakresie działań "Pilotażowy Program Leader+" Schemat II.	2007-2008	gminy: Miedziana Góra, Mniów, Piekoszów, Strawczyn, Zagnańsk	733 200.00	Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich”, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA

Doświadczenie Partnerów LGD w realizacji projektów (2001 – 2007)

Imię i nazwisko lub nazwa partnera	Nazwa realizowanego projektu	Cza realizacji projektu	Miejsce realizacji projektu	Koszty realizacji projektu	Źródło finansowania projektu
Gmina Miedziana Góra	Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”. Działanie 2.7 Pilotażowy Program LEADER +, Schemat I	2005- 2006	gminy: Miedziana Góra, Mniów, Strawczyn i Zagnańsk	139.085,26	Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich”,
Gmina Miedziana Góra	Udostępnienie i zagospodarowanie na cele publiczne Zakładu Wielkopiecowego w Bobrzy	2005- 2006	Bobrza	548.800,00	Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” oraz środki własne
Gmina Miedziana Góra wraz z OSP Miedziana Góra	Zwyczaje miedzianogórskie w obrzędach i pieśniach	2008	Miedziana Góra i Kostomłoty II	25.000,00	Świętokrzyski Program Odnowy Wsi oraz środki własne
Gmina Miedziana Góra	Budowa Kompleksu Sportowego „Moje boisko – Orlik 2012” przy Zespole Szkół w Ćmińsku	2008	Ćmińsk	1.306.417,29	Minister Sportu i Turystyki oraz środki własne
Gmina Miedziana Góra wraz z OSP Bobrza	Wyposażenie strażnicy OSP w Bobrzy	2008	Bobrza	30.000,00	Świętokrzyski Program Odnowy Wsi oraz środki własne
Gmina Zagnańsk	Poprawa dojazdu do terenów rolnych poprzez modernizację drogi w msc. Zachełmie, gm. Zagnańsk.	2008	Zachełmie	56 875,00	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych
Gmina Zagnańsk	Utworzenie placu zabaw dla dzieci.	2008	Ściegna	25 000,00	Świętokrzyski Program Odnowy Wsi
Gmina Zagnańsk	Budowa drogi gminnej na łączniku Jaworze-siodła i Jaworze-Chrusty, gm. Zagnańsk.	2008-2011	Jaworz/Siodła/Chrusty	2 111 486,94	Regionalny Program operacyjny
Gmina Strawczyn	Rozbudowa i modernizacja SP i Gimnazjum w Oblęgorku	2006-2007	Oblęgorek	2 491 635,00	Program Operacyjny rozwoju Regionalnego
Gmina Mniów	Odnowa wsi -mniów	2004	Mniów	305 000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Doświadczenie Partnerów LGD w realizacji projektów (2001 – 2007)

Gmina Mniów	Dofinansowanie zajęć sportowych	2008	Mniów	100 000,00	Ministerstwo Sportu i Turystyki
Gmina Piekoszów	Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Podzamcze Piekoszowskie zadanie 1 i Micigózd zadanie 2	2006-2007	Micigózd , Podzamcze Piekoszowskie	3 426 983,90	Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego
Gmina Piekoszów	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w miejscowości Micigózd	2007-2008	Micigózd, Podzamcze Piekoszowskie	394 000,00	Sektorowy Program Operacyjny
Gmina Strawczyn	Modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Oblęgorze	2007-2008	Oblęgor	681 988,00	Sektorowy Program Operacyjny